

A KIRÁLYI MAGYARORSZÁG TISZTI CÍMTÁRA 1607—1608

Bevezetés. Ez a tiszti címtár mellékterméke az 1607—1608-as magyar országgyűlések történetére végzett kutatásaimnak. Inkább kísérlet, próbálkozás, mintsem végleges, lezárt eredmény. Létrejöttét két oknak köszönheti. Egyrészt tudni akartam, hogy az országgyűlésen részt vevő főurak, főpapok, megyei és városi küldöttek, hivatalból meghívásban részesülő országos tisztviselők a közéletben milyen posztot töltöttek be; mivel pedig sem az egyházi, sem a világi tisztségviselőkről, sem az országos méltóságokról, sem a megyei tisztikarról vagy a városi magisztrátusokról semmilyen megbízható kimutatással erre a korszakra nem rendelkezünk, az adatokat magamnak kellett összeszednem. Másrészt arra gondolva, hogy egyszer talán mégis sor kerül majd a régóta hiányolt történelmi archontológiai lexikon összeállítására, kíváncsi voltam, hogy a XVII. század elején milyen mélységig tudunk lemenni, egyáltalán lehetséges-e a főméltóságokon túllépő tiszti címtár összeállítása.

A kísérlet — úgy érzem — ebben a vonatkozásban nem volt eredménytelen: a tiszti címtár összeállítása, igaz, hogy hiányokkal és töredékesen, de lehetséges. Lehetséges, sőt, ahogy kiderült, érdemes is, mert elsősorban közigazgatási, de számos más vonatkozásban is, fényt vet a korszak egy sor eddig számba sem vett, vagy kellően nem méltányolt jelenségére.

A kutatás és az összeállítás során fölmerült kérdések egy része csak 1607—1608-ra vonatkozik, más részük azonban túlmutat a tárgyalt két éven és általános jellegű. Éppen ezért a majdani archontológiai lexikon szempontjából sem fölösleges talán, ha vitabevezető jelleggel ismertetem a tiszti címtár összeállításánál fölmerült lényegesebb kérdéseket.

I. Források. Anyaggyűjtésem természetesen nem szorítkozott a kimondottan országgyűlési iratanyagra. 1607—1608-ból minden elérhető iratot megnéztem, sőt a kutatási időhatárokat, ahol csak lehetett, időben kiszélesítettem, s az 1600—1610 közötti évtizedet vizsgáltam. Átnéztem az országos kormányzervek iratanyagát csakúgy, mint a történelmi Magyarország XVI. századra is visszanyúló megyei, városi, egyházi és családi levéltárait, a könyvtárakban őrzött kéziratos följegyzéseket és az egykorú, valamint később nyomtatott irodalmat is. A tiszti címtár szempontjából legértékesebbnek és legmegbízhatóbbnak a jogi természetű iratok, továbbá a megyei, városi és hiteleshelyi jegyzőkönyvek bizonyultak. Számos kiegészítést hozott a kor levelezése (a missilisek címzése) is, ezek megbízhatóságához azonban szó fér. A kortársak nem voltak mindig tisztában azzal, hogy ki milyen tisztséget tölt be, milyen címet visel. Előfordul, hogy királyi tanácsosi, főispáni, vagy egyházi vonalon pl. kanonoki címet „adományoznak” olyanoknak, akikről bizonyosan tudjuk, hogy

akkor azt nem viselték. Előlépés esetén szinte szabályszerű, hogy a levelek még egy ideig a régi címet tüntetik fel. Azoknál a megyei és városi tisztségeknél pedig, amelyeket évenként (vagy két-három éves időszakonként) újra választottak, nemcsak a levélírók tájékozottsága volt pontatlan, hanem az országos szervek jólétesültsége sem állt a kívánt fokon. Ugyanez mondható azokról az egyes megyékben és városokban készített, többnyire XIX. századi kimutatásokról, amelyek visszamenőleg összeállították a főbb tisztségek viselőit. Adataik gyakran teljesen megbízhatatlanok. Ugyanezt mondhatom a nyomtatásban kiadott megyei, városi vagy falu-monográfiák adatairól is. Ahol más adat nem volt, ott persze a missilisekre, kéziratos vagy nyomtatott összeállításokra támaszkodtam. Mivel azonban ezek egymásnak is többször ellentmondanak, a nevek mellé gyakran kellett kérdőjelet raknom.

Egy további bizonytalanságot eredményez, hogy a források hiányait több esetben következtetéssel kellett áthidalnom. Ha pl. valamely tisztség betöltőjére 1607—1608-ból nincs adat, de tudjuk, hogy 1607 előtt és 1608 után ugyanaz a személy viselte, akkor feltételeztem, hogy működése folyamatos volt. Ahogy azt is feltételeztem, hogy akiről valamelyik évből egy említés van, az — ha erre ellenkező adat nincs — tisztségét az egész évben betöltötte.

Mindezeket a bizonytalanságokat egy nagyobb korszakra kiterjedő vizsgálat, amikor a tisztségviselők hosszú sorát rekonstruálhatjuk, részben kiküszöbölheti, teljesen azonban, azt hiszen, meg nem szüntetheti.

2. *Területi elhatárolás.* A történelmi tisztí címtár természetesen az ország egészét fel kell, hogy ölelje. Ez az egész — éppen a történelmi folyamatosság szemmel tartása érdekében is — úgy értendő, hogy nemcsak a mindenkori *de facto* birtokolt területek tartoznak bele, hanem azok a részek is, amelyek időnkint csak *de jure* tartoztak az országhoz: a Lengyelországnak elzálogosított szepesi városok, az 1607—1608-ban az alsó-ausztriai kamara igazgatása alá tartozó nyugat-magyarországi sáv, a Bocskai-szabadságharc folyamán Morvaországhoz rendelt magyar határvárak csakúgy, mint a török által megszállt területek, s az erdélyi fejedelemség. Nem szólva most az említett területek szétválaszthatatlanul összetartozó gazdasági, társadalmi és művelődési viszonyairól, az egység jogi szempontból sem vitás. A fejedelemséghez csatolt és kiterjedésében gyakran változó Partium jogi hovatartozását neve is mutatja. De a szorosabb értelemben vett Erdélynek a magyar koronához való tartozását is sorozatos törvények mondták ki. A most tárgyalt korszakot illetően hivatkozhatunk az 1606. évi bécsi békére, valamint arra, hogy a fejedelemség különállását nemcsak a királyságbeliek, hanem — végrendelete tanúsága szerint — maga Bocskai is csak a pillanatnyi helyzet kényszerűségével magyarázta. Ugyanez vonatkozik a török hódoltságra is. Államjogi szempontból a kor mindig is a magyar korona tulajdonának tekintette ezt a területet, s hogy ezt részben a török is elismerte, annak bizonyossága nemcsak az, hogy a hódoltsági városok és jobbágyok magyar részre is adóztak, hanem a határmenti területeken jog szerint is elismert közös birtoklás (condominium). Magyar politikai intézmények, nemesi közigazgatás ezidőben a Hódoltságban nem volt. A városok, egyházi és társadalmi intézmények azonban joggal kérnek helyet Magyarország tisztí címtárában.

Hogy ebből az 1607—1608-as tisztí címtárból mégis hiányzik mind Erdély, mind pedig a Hódoltság, hogy tehát nem a magyar királyság, hanem csak a királyi Magyarország területét öleli fel, annak gyakorlati okai vannak. Kutatásaimat a magyar országgyűlések történetével kapcsolatban végeztem, ezeknek az országgyűlések-

nek a hatásköre viszont ekkor, a Partiumot kivéve, sem az erdélyi fejedelemségre, sem a hódoltságra nem terjedt ki. Arra, hogy az Erdélyre és a Hódoltságra vonatkozó roppant nagy iratanyagot csupán a tiszti címtár kedvéért átnézzem, nem vállalkozhattam. Mivel pedig a máshonnan esetlegesen szerzett adatok a nyomtatásban már megjelentekkel együtt is csak töredéket alkottak, így kénytelen voltam Erdélyt és a Hódoltságot összeállításomból kirekeszteni.

Viszont bevettem a tiszti címtárba Horvát-Szlavónországot, mivel a magyar országgyűlés hatásköre — igaz, hogy áttételesen, a horvát-szlavón saboron keresztül — erre a területre is kiterjedt, s így kutatásaimban amúgy sem mellőzhettem az idevágó iratok átnézését. Kutatásaim egyébként arról győztek meg, hogy a Horvát-Szlavóniához tartozó Dráván túli és tenger melléki területek ebben a korban szerzes részei voltak a magyar államnak. Tanúsítják ezt maguk az országgyűlési vonatkozások is. A horvát főméltóságok (a bán, a főispánok), a főurak és főpapok ugyanúgy személyes meghívót kaptak az országgyűlésre, mint a magyarországiak, s a horvát megyék, városok és káptalanok is a magyarokkal azonos módon küldték követeket.

A középkori Horvát, Szlavón és Dalmát Királyság területének nagyobb része egyébként ebben az időben török uralom alatt volt. Dalmácia teljes egészében, a horvát királyságból pedig csak az Una és Kulpa közti sáv, meg a Fiumétól Zengig húzódó tengerpart maradt szabadon. Ezt a végvidéket, mely az állandó harcok következtében erre az időre nagyrészt elnéptelenedett, közigazgatásilag Zágráb megyéhez csatolták, s így gyakorlatilag Szlavónia részévé lett. A három szlavón vármegyéből Varasd teljesen, Zágráb nagyjából meg tudta tartani középkori határait, Körös megye keleti, nagyobbik része azonban már török megszállás alá került. Ezeket a töröktől megszállt horvát és szlavón részeket, adatok hiányában — akárcsak a magyarországi hódoltságot — elhagytam a tiszti címtár összeállításánál.

Nyilván az állandó török veszedelem, a területében és lakosságában megfoghatott magyar és horvát királyság azonos helyzetéből következett, hogy a társország és Magyarország együttélése ebben az időben sokkal erősebb volt, mint korábban, vagy mint később, a XVIII. században. A katolikus egyházi szervezet kezdettől fogva egységbe fogta a két területet, a zágrábi püspök a kalocsai érsektől, illetve rajta keresztül Magyarország primásától függött; a szerzetesrendek is a magyar rendtartományokba illeszkedtek. Ebben a korban azonban egységes a katonai, végvári szervezet is, s teljes azonosságot mutat fel a két ország rendi gépezetének működése, a megyék és a városok közigazgatása is. Horvát papok nemegyszer Magyarországon futnak karriert (a protestantizmus térhódítása következtében a magyarországi főpapi kar nagyrésze horvát ebben a korban), amit előmozdít, hogy a katolikus papképzés is központosítva van Nagyszombatban, s a magyar környezetben felnövekedőknek nyelvi nehézségeik nincsenek. Bár ekkor ritka, de arra is van példa, hogy magyar papok kerülnek horvát területre. Egyházi szempontból a két ország között nincs határ.

De nemcsak az egyházi rend, a nemesi is teljes szimbiozisban él. Horvát főnemesek magyar főméltóságokat viselnek, horvát nemesekkel találkozunk a magyarországi megyei életben és a végvárokban, a szlavóniai megyék tisztkarában, a horvát főtisztviselők és főméltóságok sorában pedig régi magyar családok tagjai tűnnek fel. Az összetartozás oly erős a két ország közt ekkor, hogy minden szétválasztás erőltetettnek tűnik. A közigazgatási, szervezeti egység társadalmi és kulturális téren is érzékelhető. A horvát nemesség büszkén vallja magát „Hungarus”-nak, s

a horvát egyházi és világi értelmiség nagy része kétnyelvű, a forrásokból nemegyszer el sem dönthető, horvát-e vagy magyar. A Draskovichok vagy a Frangepánok egymásközt magyarul leveleznek, a gersei Pethők, vagy az Istvánffyak pedig horvátul érintkeznek jobbágyaikkal és katonáikkal. A közigazgatás pedig egyöntetűbben latin, mint a magyarországi, ahol a magyar nyelv nemcsak a megyékben, hanem — a Bocskai-szabadságharc rövidéletű utóhatásaként — az országgyűléseken is előtérbe nyomult.

Mindezt el kellett mondanom azokkal szemben, akik úgy vélik, hogy a horvátországi és magyarországi fejlődés már a XVII. században is élesen elvált egymástól. Nem vált el, s ez indokolja, hogy a tiszti címtárat kiterjesztettem Horvát-, Szlavón- és Dalmátországra is. Annyira nem vált el, hogy egyes területeken, így az egyházi és a katonai közigazgatásban nem is vehettem figyelembe a társország későbbi különállását.

3. *A közigazgatási szervezet.* A történelmi tiszti címtár akkor tölti be rendeltetését, ha azon kívül, hogy megadja a tisztségviselők nevét, tükörképét nyújtja a mindenkori közigazgatásnak, feltüntetve nemcsak a szervezeti kereteket, hanem az alárendeltségi viszonyt is. Ennek a közigazgatásnak a rekonstruálása viszont korántsem könnyű feladat. Ember Győző kézikönyve (*Az újkori magyar közigazgatás története Mohácstól a török kiűzéséig.* Bp. 1946) az egyetlen munka, amelyre ebben a vonatkozásban támaszkodhat a kor kutatója, ismerteti a közigazgatás szervezeti tagozódását, az egyes intézmények átfogó fejlődését, a konkrét részletek azonban nem mindig állapíthatók meg belőle. Hogy példát mondjak: azt megtudjuk, hogy a magyarországi postaigazgatás ekkor a Kancellária alá tartozott, hogy a posta megszervezésében, irányításában milyen szempontok érvényesültek, de azt, hogy hol voltak állandó postaállomások — ami a tiszti címtár számára nem lényegtelen — nem közli. Megtudjuk azt is, hogyan alakult a katonai közigazgatás, területileg hogyan oszlottak meg a főkapitányságok, de nem kapunk választ arra a nem közömbös kérdésre, hogy mely várak tartoztak a főkapitány parancsnoksága alá, azaz, hogy a magánkézen levő várakban, ha a törvény nem sorolta őket a végvárak közé, a főkapitány, vagy a birtokos úr akarata volt-e az irányadó; jogos és indokolt-e tehát az országos tiszti címtárban a magánvárak szerepeltetése. Még azt sem tudjuk minden esetben megállapítani, hogy a földesúri tulajdonban levő végvárak kapitányát a vár birtokosa nevezte-e ki, vagy a főkapitány. Egyébként is az, hogy mely vár tartozik a végvári rendszerbe, vagy hogy hol működik harmincadhely, hol van postaállomás, időről időre változott, s éppen 1607—1608-ban, a Bocskai szabadságharc utáni nagy változások idején különösen is vigyáznunk kell. Gyakran ugyanis ami korábban volt és később újra lesz, ebben a két évben nincs.

Az 1607—1608-as két év ugyanis több szempontból kivételes állapotokat tükröz. Egyrészt a jogi és a tényleges helyzet nem azonos. A szabadságharc és a bécsi béke a világi és egyházi közigazgatásban, az intézmények életében egyaránt jelentős változásokat hozott. Világi kézre adta a hiteles helyeket, elvette a jezsuita rendtől a turóci prépostságot és a vágsellyei iskolát, megfosztotta tisztségüktől a kamaraelnököket, kimondotta, hogy a végvárak a különböző főkapitányok, nem pedig a bécsi Hadi Tanács alá tartoznak, hogy címzetes püspökök nem lehetnek a királyi tanács tagjai és tisztségekre csak született magyarok nevezhetők ki. A gyakorlatban azonban mindez csak részben érvényesült. Többnyire helyükön maradtak az idegen tisztviselők, a királyi tanácsban továbbra is ott ültek a címzetes püspökök, ahogy a

kamarák elnöki székéből sem keltek fel. Egy darabig a jezsuiták is megtartották intézményeiket, ahogy a Hadi Tanács sem adta fel korábbi jogait. Másrészt a háborús állapotokkal együttjáró bizonytalanság gyakorlatilag megbénított, sőt megszüntetett egy sor hivatalt, amely jogilag megvolt, a valóságban azonban nem működött, részben be sem volt töltve.

Mivel a tiszti címtárnak a valóságos helyzetet kell tükröznie, csak azokat a közigazgatási szerveket, hivatalokat, tisztségeket vettem fel, amelyeknek működésére adatunk van. Ezeket viszont akkor is feltüntettem, ha kimondták megszüntetésüket, vagy ha betöltőjüket, viselőjüket név szerint nem ismerjük. Persze ennek az eljárásnak megvan a maga veszélye: attól ui. még fennállhatott egy hivatal, hogy működésére a tárgyalt évekből nincs adatunk. Úgy gondoltam azonban, még mindig kisebb a hibalehetőség, ha csak arról szólok, amire konkrét utalásom van, mintha a korábban vagy később ismert hivatalokat minden ellenőrzés nélkül szerepeltetem.

Végül még egy dolgot kell szóvá tennem, bár ez már túlmutat a tiszti címtár problémáin. A közigazgatási, részben a katonai közigazgatási tisztségek között több olyan található, amely körül nagy a bizonytalanság, sem feladata, sem hatásköre nincs megnyugtatóan tisztázva. Amely megyében két alispán működött, volt-e közöttük munkaköri elhatárolás, s ha igen, ez miben állt? Hogyan viszonyultak egymáshoz hivatali rangban: a másodalispán alá volt rendelve az elsőnek, vagy egyenrangúak voltak? A várakban az udvarbíró — latin nevén a provisor — vajon csak gazdasági ügyekkel foglalkozott? A források mintha nem igazolnák ezt egybehangzóan. A várkapitánynak nyilván alá volt rendelve, de vajon a hadnagyok is megelőzték rangban? És ahol nincs udvarbíró, főleg a kisebb várakban, ott ki látta el feladatát? A várkapitány, vagy valamelyik hadnagy? Magánbirtokban levő végváraknál, ahol a kapitány kinevezésébe a főkapitány is beleszólt, az udvarbíró a földesúr embere volt? (Forgách Ferenc érsek pl. következetesen így címezi leveleit az érsekújvári vár udvarbírájának: „Friderico Hermano, provisoro nostri Uyvariensi.” Pedig Érsekújvár vára ekkor nem is az érsekség birtoka.) Hát a porkoláb munkaköre mi volt? Hadbíró volt, vagy a kapuórség felügyelője, vagy talán mind a kettő? Hol helyezkedett el a várbeli rangsorban? A kérdéseket még sorolhatnám. Nagyon hiányzik az ilyen kérdésekre is kiterjedő magyar történelmi terminológiai lexikon.

4. *Az egyházak.* Részben eltérő problémákkal találkozunk az egyházi közigazgatás egybeállításánál. Magyarország lakossága a XVII. század elején nagy többségében valamelyik protestáns felekezethez tartozott, s az ország északi és keleti, valamint a török által megszállt középső és déli részein a katolikus egyház gyakorlatilag megszűnt. Gyakorlatilag, mert az egyházi méltóságokat, immár csak mint címeket, részben továbbra is adományozták, ahogy a püspököket is kinevezték, jóllehet néhány nyugati megyét kivéve, sem híveik, sem jövedelmük, sem hatáskörük nem volt, s maguk többnyire Pozsonyban vagy Bécsben éltek. A tiszti címtár összeállításánál itt is a valóságos helyzetet igyekeztem rekonstruálni. Ezért minden olyan esetben, amikor bizonyíthatóan csak címről van szó (pl. aradi prépost), ezt csupán az illető személy címei közt tüntettem fel (tehát az aradi prépostság, mivel mint intézmény ekkor nem működött, a tiszti címtárba nincs felvéve). Kivételt csak a főpapok esetében tettem, mert az érseki és a püspöki címmel minden esetben politikai jogok, tehát tényleges hatalom és funkció járt. A katolikus egyházi tisztségek (elsősorban az esperesi és kanonoki méltóságok körül) egyébként nagy a bizonytalanság ebben az időben,

s gyakran nem tudtam megállapítani, hogy hordozójuk csak a címet viselte-e, vagy ténylegesen is betöltötte hivatalát. A zavart még fokozza, hogy egyházfők és káptalanok, sőt szerzetesrendek is, székhelyükről eltávozva, állandó jelleggel „idegenben” (pl. az egri és a pannonhalmi főapát Pozsonyban, az esztergomi székesfőkáptalan Nagyszombatban stb.) tartózkodtak, egyesek pedig valóban idegenbe költöztek, elhagyva az ország területét (így pl. a sopronbánfalvi pálosok Bécsújhelyre), ami a tiszti címtárba való fölvétel jogosultságát is már-már kétségessé teszi.

Problémát jelentett a plébánosok, a protestáns prédikátorok elhelyezése a tiszti címtárban. Az egyházi szervezet egységes bemutatása azt kívánta volna, hogy egyházuknál kerüljenek feltüntetésre, viszont gyakorlati szempontok mellett szóltak, hogy a városoknál soroljam fel őket. A protestáns prédikátorokat egyébként sem az egyházi főhatóság nevezte ki, hanem a patrónus (földesúr, vagy a város mint kegyúr) választotta, marasztotta, s a plébánosok működése is legalább annyira része a városi vagy falusi település történetének, mint az egyetemes egyháznak.

Amit egyébként a világi közigazgatás ezidőbeli kivételes, átmeneti állapotáról mondtam, érvényes egyházi vonatkozásban is. A bécsi békével és az 1608-as országgyűlés törvényeivel a magyarországi protestantizmus hatalma csúcspontjára érkezett el, a katolikus egyházi gépezet megbénult, sőt mintha megszűnt volna. Feléledése azonban már néhány hónappal az országgyűlés berekesztése után megindult, s az 1609-es tiszti címtár összeállításánál ez már érzékelhető lett volna. Egy sor szabad királyi és mezővárosba, ahonnan 1604 után elűzték a plébánost vagy a szerzeteseket, 1609-ben újra visszaviszik őket, van ahonnan a prédikátoroknak távozniuk kell. A protestáns egyházaknál változik az egyházi igazgatás szervezete, és változik főleg az egyházmegyéek határa és elnevezése. Hogy csak egy példát említsék: 1607—1608-ban a lutheránus egyházban még nem érvényesül az episcopális rendszer, nincsenek püspökök; — az első lutheránus superintendia megalakulására 1609-ben kerül sor.

5. *Megyéek — városok.* Viszonylag kevesebb kérdést tett fel a törvényhatósági közigazgatás rendszerezése. Teljesen meglepetésszerű volt ugyan, hogy a megyei önkormányzat működése szinte megyénként különbözött, de ez a tiszti címtárban nem tükröződik; így az, hogy van ahol évenként újraválasztják a tisztkart (nemegyszer persze csak megújítják a régi megbízatását), van ahol erre évekig nem kerül sor; vagy az, hogy egyik megyében a főispán jelöltjei közül választanak, a másikban a nemesség maga kandidál. Az viszont már a tiszti címtárból is kitűnik, hogy van ahol két alispán működik, van ahol csak egy, s hogy vannak megyék, amelyek kettenhárman együtt közös notáriust tartanak, s az országgyűlésre is közös követséget küldenek. Míg az alispán és a főjegyző neve szinte minden megyénél előkerült, a szolgabírák névsora már erősen hézagos. Annak megállapítása pedig, hogy közülük ki, melyik járás élén állt, lehetetlen volt; ezt a bírósági iratok sem tüntetik fel, s gyakran még a választást rögzítő megyei jegyzőkönyvek sem tisztázzák.

A városoknál a legnagyobb problémát a szelekció jelentette: annak eldöntése, hogy melyiket vegyem fel, melyiket ne. A szabad királyi városok mindegyikét felvettem a tiszti címtárba, s arra törekedtem, hogy a jelentősebb mezővárosok adatai is bekerüljenek. Itt azonban már nagy nehézségekkel találok: egy sor mezővárosra semmilyen adatot nem találtam. Volt, ahol még a földesurat sem tudtam megállapítani. Ebben a vonatkozásban a tiszti címtár valóban tükrözi azt a mélységet, ameddig a kutatás még lehatolhat. Mivel annak, hogy pusztán városneveket közöl-

jek, nem sok értelme lett volna, így ahol nem volt adatom, ott inkább kihagytam a települést.

A városokat, jogállásukra való tekintet nélkül egy csoportba fogtam. Részben abból a megfontolásból, hogy egyes városok jogi helyzete (különösen hosszabb korszakot nézve) többször is megváltozott, s így bonyolult lett volna ugyanazt a helyet mindig más és más kategóriában keresni. Részben pedig azért, mert egyes városok nehezen sorolhatók ebbe vagy abba a csoportba, lévén, hogy helyzetük más volt jogilag és más a gyakorlatban (pl. Késmárk, amely szabad királyi kiváltsággal rendelkezett, mégis földesúri fennhatóság alatt élt). Azonkívül a városi kategóriák is bizonytalanok. Jogtörténeti irodalmunk nem ad feleletet arra, hogy mi a különbség (hogy egyáltalában van-e különbség) pl. mezőváros és szabadalmas mezőváros, vagy bányaváros és szabadalmas bányaváros közt. Miért kap az egyik mezőváros (pl. Szatmár) meghívót az országgyűlésre és miért nem kap a másik (pl. Debrecen). Jogállás szerint változik-e, hogy a mezőváros első emberét bírónak vagy főbírónak nevezik? A kérdéseket, amelyekre nem tudok válaszolni, még folytathatnám. Ezért végül is minden várost egy ábécé rendbe soroltam. (Teljes összeállításnál persze, amikor a tiszti címtár végén mutatók is vannak, talán célszerűbb a településeket megyénkénti ábécé rendben felsorolni.)

A városokhoz kapcsolódik az iskolák kérdése is. Ebben az időben még csak egyházi iskolák vannak, ugyanakkor általában a városok tartják fenn őket. Ebből a szempontból az iskolákat a városoknál kellett volna feltüntetnem. Hogy a magasabb, legalább a trivium fokán álló iskolákat mégis kiemeltem és külön csoportosítottam, az bizonyos fokig a későbbi fejlődés előrevetítése, abból a megfontolásból, hogy ezeknek az iskoláknak a hatósugara már a XVII. század elején is túlterjedt a város határain. Annak megállapítása viszont, hogy mely iskolák sorolhatók a magasabb kategóriába, meglehetősen bizonytalan; iskolatörténeti irodalmunktól ebben a vonatkozásban alig kapható valamilyen felvilágosítás.

6. *Nevek.* A tisztségviselők vezetéknevének írásában nem ragaszkodtam az egykori ortográfiához. A XVII. században a családnév írásában még semmilyen következetesség nem nyilvánult meg, a mindenkori és az egyéni helyesírás függvénye volt. Ugyanaz a személy sem írta mindig egyformán a nevét, nemhogy egy család különböző tagjai, vagy a kimutatásokat, végzéseket készítő írnokok. Az egykorúak változó névírását már csak azért sem vehettem figyelembe, mert ugyanazt a családnevet — különböző családtagok esetében is — egyformán kellett írnom. Névírásom mégsem volt teljesen öletszerű.

Olyan történelmi családoknál, amelyek megérték a XIX. századot, amikor a családnevek állandó ortográfiája kialakult, ezt az állandósult írásmódot alkalmaztam a XVII. század elejére is, még akkor is, ha a különbség nem csupán helyesírásbeli. (Pl. Illésházy, a XVII. század elején még Illyésházi) Akkor is a később kialakult írásmód mellett maradtam, ha ez a XVII. századi családnévíráshoz viszonyítva mesterségesen még korábbi, archaikusabb formát rögzített (pl. Desewffy; a XVII. század elején általában egyszerűen Desöfi).

Azoknál a családoknál, amelyek nem érték meg a XIX. századot, így nevüknek nem alakult ki egységes írásmódja, a történeti irodalomban (esetleg a család valamely ismertebb tagjával kapcsolatban) kialakult formát vettem át és használtam a család minden tagjára (Pl. Bocskai, Rákóczi, Báthory stb.).

Ha sem a család, sem az irodalom nem alakított ki egységes névírást, akkor

magam választottam valamely enyhén archaikus formát. Ügyeltem azonban arra, hogy olyan hangjelöléseket, amelyeket ma másként ejtünk (pl. a *cs* hang jelölésére a XVII. században alkalmazott *cz-t*) ne hagyjak benne. A nemesi előneveket csak akkor írtam ki, ha azonos nevű családok megkülönböztetését szolgálja.

Mutatis mutandis ugyanebben az értelemben jártam el a nem magyar vezetékneveknél is. Kétes esetben (fonetikailag már eltorzult, vagy föltehetően magyarosan ejtett idegen neveknél) meghagytam az egykori helyesírást.

A keresztnéveket, olyankor, ha viselőjének nemzeti hovatartozása ismert, az illető nyelven írtam, tehát magyaroknál magyarul, szlovákoknál szlovákul, németeknél németül. Ha a nemzetiség nem látszott bizonyosnak (pl. horvát nevű magyar püspököknél), a keresztnévet a semleges és a források zöme által is használt latin formában adom.

7. *A tiszti címtár szerkezete.* Mindezek után a tiszti címtár szerkezeti tagozódása az alábbi: uralkodó; országos főméltóságok; királyi tanács; kormányiszervek (Magyar Kancellária, Magyar Kamara); igazságszolgáltatás (Nádori Szék, Királyi Tábla, Tárnoki Szék, hiteles helyek); vármegyék; városok; katonaság, végvárok; egyházak; iskolák; nyomdák; Horvát-, Szlavón- és Dalmátország.

Az egyes méltóságok, tisztségek betöltésében történő változásokat, amennyire adataim lehetővé tették, igyekeztem pontosan megadni. (Ahol viszont nincs időpont feltüntetve, ott az illető a két éven át végig betöltötte a szóban forgó posztot.) Valamely személy teljes címe a legmagasabb tisztségénél kerül említésre, a többi helyen utalással, az azonosítás megkönnyítésére.

A tisztségeket mindig magyarul neveztem meg; ott is a későbbi magyar megfelelőt használtam, ahol a XVII. század eleje még csak a latin elnevezést használta (pl. notarius helyett főjegyző, vagy jegyző). Óvakodtam azonban attól, hogy azonos fogalmak esetében későbbi megjelölést alkalmazzak (pl. szolgabíró helyett főszolgabíró).

Zárószavak. Problémáimnak, mentségeimnek és magyarázataimnak ezzel a végére értem. Hogy kísérletem végül is sikerült-e, hogy a tiszti címtár tükrözi-e az 1607—1608-as Magyarország valóságos viszonyait, azt majd eldöntik olvasóim. Bízom benne, hogy próbálkozásom bírálatot és vitát vált ki, s ez segít kialakítani a majdani átfogó méretben készülő magyar történelmi tiszti címtár kereteit és belső felépítését.

Bevezetőmet a köszönet szavaival zárom. Köszönöm a segítséget mindazoknak, akiket munkám során, éveken át újra meg újra kérdéseimmel ostromoltam. Köszönetet mondok kollégáimnak és barátaimnak, akik segítettek az adatok felkeresésében és ellenőrzésében, az egykori hivatali és szervezeti összefüggések kifejtésében, s akik kérésemre nemegyszer külön részletkutatásokat végeztek. Néhányukat kötelességem név szerint is megemlíteni: Mirko Androić (Varasdi Áll. Lt.); Bariska István (Kőszegi v. Lt.); Balogh István (Szabolcs-Szatmár m. Lt.); Baracza Istvánné (OL); Bogdán István (OL); Borsa Gedeon (OSzK); Jan Čaplović (Pozsonyi Liceumi Könyvtár); Ivan Chalupecký (Lőcsei Áll. Lt.); Degré Alajos (Zala m. Lt.); Érszegi Géza (OL); Horváth Ferenc (Vas m. Lt.); Horváth Jánosné (OL); Horváth Zoltán (Győr-Sopron m. 2. Lt.); Hőgye István (Borsod-Abaúj-Zemplén m. Lt.); Jakó Zsigmond (Kolozsvár); Kenéz Győző (Budapest); Jozef Kočíš (Bicseai Áll. Lt.); Komoróczy György (Hajdú-Bihar m. Lt.); Lengyel Alfréd

(Győr-Sopron m. Lt.); Maksay Ferenc (OL); Németh Antal (Bécsi Áll. Lt.); Pavel Niederland (Lőcsei v. Lt.); Ortutay András (Komárom m. Lt.); Ritter Rudolf (Kör-möcbányai v. Lt.); Román János (Borsod-Abaúj-Zemplén m. Lt.); Rosdy Pál (Prímási Lt.); Schneider Miklós (Nógrád m. Lt.); Sodós Imre (Heves m. Lt.); Takáts Endre (Veszprém m. Lt.); Maria Tischlerová (Pozsony, korábban Kassai v. Lt.); Varga Sándor (Szlovák Központi Lt.); V. Windisch Éva (OSZK). Valamennyiöjüknek része van abban, hogy ez a tiszti címtár elkészülhetett.

A KIRÁLYI MAGYARORSZÁG TISZTI CÍMTÁRA 1607—1608*

URALKODÓ

II. RUDOLF, a Német-Római Szent Birodalom császára, I. RUDOLF néven Magyarország királya. (Címei: Isten kegyelméből mindenkor felséges választott római császár; Németország, Magyarország, Csehország, Dalmácia, Horvátország, Szlavónia, Ráma, Szerbia, Galícia, Lodomeria, Kunország és Bulgária királya; Ausztria főhercege; Burgundia, Brabant, Stájerország, Karintia, Krajna, Luxemburg, Alsó- és Felső-Szilézia, Württemberg és Teck hercege; Morvaország Alsó- és Felső-Lausitz örgrófja; Svárország fejedelme; Habsburg, Tirol, Ferrato, Kyburg és Görz grófja; Elzász tartománygrófja; a Római Szent Birodalom Enns fölötti része, Burgau, a Szlavón határőrvidék, Portenau és Salins ura). — Lemondott Magyarország (továbbá Morvaország, Alsó- és Felső-Ausztria) trónjáról öccse, Mátyás főherceg (Magyarország kormányzója) javára 1608. július 27-én.

MÁTYÁS főherceget a magyar országgyűlés az ország királyává választotta 1608. nov. 16-án; II. MÁTYÁS néven Pozsonyban királlyá koronázták 1608. nov. 19-én. (Címei: Isten kegyelméből Magyarország, Dalmácia, Horvátország, Szlavónia, Ráma, Szerbia, Galícia, Lodomeria, Kunország és Bulgária királya; a cseh királyság kijelölt örököse; Ausztria főhercege; Burgundia, Stájerország, Karintia, Krajna és Württemberg hercege; Morvaország örgrófja; Habsburg, Tirol és Görz grófja).

Kormányzó: Rudolf király kinevezése alapján MÁTYÁS főherceg, 1608. nov. 16-ig. (Címei: Ausztria főhercege; Burgundia, Stájerország, Karintia, Krajna és Württemberg hercege; Habsburg és Tirol grófja).

Királyi Helytartó: 1607. júl. 10-től Forgách Ferenc (esztergomi érsek) 1608. jan.-ig (amikor Mátyás főherceg kormányzó érvényteleníti kinevezését).

ORSZÁGOS FŐMÉLTÓSÁGOK

Nádorispán: Nincs betöltve; 1608. nov. 18-tól ILLÉSHÁZY István (kir. tanácsos, Liptó és Trencsén vm. főispánja, korábban kir. főudvarmester).

Országbíró: Nincs betöltve (1607. aug.-ban Rudolf király kinevezte FORGÁCH Zsigmond főpohárnokmestert, de a kinevezést visszavonatták); 1608. dec. 1-től HOMONNAI DRUGETH Bálint (kir. tanácsos, Máramaros és Zemplén vm. főispánja, korábban felső-magyarországi főkapitány).

Horvát-, Szlavon- és Dalmátország bánja: DRASKOVICH János (kir. főkamaramester, kir. tanácsos) 1608. dec. 1-ig (méltóságáról leköszönt 1606 végén, s azt de facto tovább nem töltötte be, hivatalos fölmentést azonban nem kapott); 1608. dec. 1-től ERDŐDY Tamás gr. (kir. tanácsos, Varasd vm. főispánja, korábban tárnokmester).

Tárnokmester: ERDŐDY Tamás (később horvát bán) 1608. dec. 1-ig; azontúl FORGÁCH Zsigmond (kir. tanácsos, Nógrád vm. főispánja, korábban főpohárnokmester).

Királyi főudvarmester: ILLÉSHÁZY István (később nádor) 1608. nov. 18-ig (1604-es hűtlenségi perében ugyan megfosztották méltóságától, de azután hallgatólagosan újra elfoglalta azt); 1608. dec. 1-től SZÉCHY Tamás (kir. tanácsos, a Kanizsával szembeni végvárok főkapitánya.)

Királyi főasztalnokmester: THURZÓ György gr. (kir. tanácsos, Árva és Zólyom vm. főispánja).

* (Ahol a név mellett nincs évszám feltüntetve, ott a teljes 1607. és 1608. év értendő. Rövidítések: br. = báró; gr. = gróf; kir. = királyi; ogy. = országgyűlés; részgy. = részgyűlés; Szt = Szent.)

Királyi főpohárnokmester: FORGÁCH Zsigmond (később tárnokmester) 1608. dec. 1-ig (1607. aug.-ban Rudolf király Forgáchot kinevezte országbíróvá, helyébe pedig DERSFFY Ferencet, Sáros vm. főispánját léptette, de mindkét kinevezést visszavonták).

Királyi főlovászmester: KOLLONICH Seyfried br. (kir. tanácsos, aranyarskantyús vitéz, udvari haditanácsos, dunáninneni főkapitány) 1608. dec. 1-ig (A bécsi béke értelmében, mint idegen, méltóságát elvesztette, de hallgatólag mégis tovább viselte); 1608. dec. 1-től BATTHYÁNY Ferenc br. (kir. tanácsos, Sopron vm. főispánja, korábban a Kanizsával szembeni végvárak főkapitánya).

Királyi főkamarszmester: DRASKOVICH János (1608. dec. 1-ig egyszersmind horvát bán is).

Királyi főajtónállómester: ISTVÁNFY Miklós (alnádor, kir. tanácsos).

Pozsonyi gróf: PÁLFFY István (Pozsony vm. főispánja, Pozsony várának kapitánya, koronaőr).

Koronaőrök: 1608. dec. 1-től PÁLFFY István (pozsonyi gróf) és RÉVAY Péter (kir. tanácsos, Turóc vm. főispánja).

KIRÁLYI TANÁCS

Valóságos tanácsosok:

Egyháziak: FORGÁCH Ferenc (nyitrai püspök, majd esztergomi érsek); NAPRAGYI Demeter (győri püspök, majd kalocsa-bácsi érsek); SZUHAI István (egri püspök, majd kalocsa-bácsi érsek) haláláig, 1607. okt. 30-ig; LÉPES Bálint (tinnini, veszprémi, majd nyitrai püspök); ERGELIUS Franciscus (boszniai, pécsi, majd veszprémi püspök); MICATIUS Nicolaus (váradai püspök); BRATULITH Simon (zágrábi püspök); VERANCHICH Faustus (csanádi püspök); csupán de jure, mert 1606 végétől Rómában élt) 1608. elejéig; 1607. ápr.-től RADOVITH Petrus (váci, majd veszprémi püspök); 1608. ápr.-től MATHISSY Georgius (tinnini püspök); 1608. dec.-től DOMITROVITH Petrus (pécsi püspök); 1608. dec.-től MAJTTHÉNYI László (szerémi püspök); 1608. dec.-től TELEGDI János (boszniai püspök).

Világiak: DRASKOVICH János (horvát bán, kir. főkamarszmester); ERDŐDY Tamás gr. (tárnokmester, majd horvát bán); FORGÁCH Zsigmond (kir. főpohárnokmester, majd tárnokmester); THURZÓ György gr. (kir. főasztalnokmester); BATTHYÁNY Ferenc br. (főkapitány, kir. főlovászmester); ISTVÁNFY Miklós (kir. főajtónállómester); LIPPAY János (személynök); KOLLONICH Seyfried br. (kir. főlovászmester); ILLÉSHÁZY István (kir. főudvarmester, majd nádor); 1607. márc. 7-től hetesi PETHE László (a mezei hadak főkapitánya); 1607. márc. 14-től VÍZKELETHY Tamás (alországbíró); 1608. dec. 1-től SZÉCHY Tamás (kir. főudvarmester); HOFMAN György (a Szepesi Kamara tanácsosa); 1608. dec. 1-től DÓCZY András (kir. főpohárnokmester).

Címzetes tanácsosok: bedegi NYÁRY Pál (Közép-Szolnok és Kraszna vm. főispánja) haláláig, 1607. dec. 24-ig; RÉVAY Péter (Turóc vm. főispánja, később koronaőr); MÁGOCHY Ferenc (felső-magyarországi főkapitány); DERSFFY Miklós (Hont vm. főispánja); POGRÁNYI Benedek (érsekújvári kapitány); 1608. dec. 1-től HOMONNAI DRUGETH Bálint (országbíró).

KORMÁNYZATI SZERVEK

KIRÁLYI KANCELLÁRIA

Kancellár: 1607. júl. 2. FORGÁCH Ferenc (nyitrai püspök, majd esztergomi érsek) 1608. febr.-ig; azontúl LÉPES Bálint (veszprémi, majd nyitrai püspök).

Alkancellár: nincs betöltve

Titkár: HIMMELREICH Tiburtius (c. tanácsos; Prágában, Rudolf király mellett) — NAGYMIHÁLYI Ferenc (Bécsben, Mátyás főherceg kormányzó mellett).

Lajstromvezető: DÖMÖLKY Gergely (Prágában)

POSTA

(Elvben a Magyar Királyi Kancellária felügyelete alá tartoznék, de gyakorlatilag az Osztrák Kancellária rendelkezik felette, ő adja bérbe az egyes postaállomásokat, nevezi ki a postamestereket. Mivel 1604—1606-ban a Bocskai-felkelés elől a postamesterek zöme elmenekült, a postaszervezet 1607—1608-ban csak részben állt helyre).

Magyarországi főpostamester: (székhelye: Pozsony): PAAR Pompejus

Bátorkeszi postamester: MEYERHOFER Johann
Cseklésvi postamester: ?
Eperjesi postamester: ?
Fischamendi postamester: BRAUSEISSEN Georg
Galgóci postamester: LANGSDORFER Henrik
Győri postamester: TAXIS Ferdinand
Kassai postamester: ?
Komáromi postamester: ?
Koritnai postamester: SVABOVSKY Martinus
Liptószentmiklósi postamester: OMULCO Joachim
Lőcsei postamester: HOFFER Michael
Pozsonyi postamester: PAAR Pompejus (főpostamester)
Privigyei postamester: LEONI Georgius
Rózsahelyi postamester: REISINGER Jakob
Rudnai postamester: PAAR Mark-Anton
Zsámbokréti postamester: ?

MAGYAR KAMARA

1. Pozsonyi Kamara

Elnök: SZUHAI István (egri püspök, majd kalocsa-bácsi érsek) haláláig, 1607. okt. 30-ig; azontúl betöltetlen. 1608. ápr.-től megbízott vezető: ILLÉSHÁZY István (később nádor); 1608. aug.-tól VÍZKELETHY Tamás (kir. tanácsos).
Tanácsosok: LORÁNTH Ferenc; HOSSZÚTÓTHY István; RABUSS Georg (később főkamaragróf) 1607. aug.-ig.; 1607. márc.-tól VOLCKART Widmer Johann (korábban titkár).
Titkárok: VOLCKART Widmer Johann; 1607. márc.-tól: SZERDAHELYI György (korábban írnok)
Fogalmazók: ENCZENWEIS Georg és ?
Lajstromvezető: KERÉKES János
Írnok: SZERDAHELYI György 1607. márc.-ig; azontúl STENICZNICKY Georgius (korábban illavai harmincados).
Pénztáros: PECK Leopold
Számvevő: HERMANN Friedrich 1607. aug.-i nyugdíjaztatásáig.
Számvevőségi titkárok: BÖHM Thomas; ERNLEITNER Wolf
Számvevőségi írnok: EBECZKI Imre
Futár: VAJDA Péter
Kir. jogügyi igazgató: CZIRÁKY Mózes

HARMINCADOK

a) Dunáninneni harmincad-kerület

Pozsonyi főharmincad (a Pozsonyi Kamara hatásköréből kiemelték, közvetlenül az Alsó-Ausztriai Kamara alá tartozik).

Harmincados: ARMBRUSTER Johann

Ellenőr: SCHRÖTTL Johann

Bazini harmincados: JEZERNICZKY Stephanus; 1608 tavaszától GYÖRY Pál

Besztercebányai harmincados: FISCHER Balthasar

Galgóci harmincados: RUTTER Andreas 1606 végén vagy 1607 elején bekövetkezett haláláig; 1607. márc.-tól SOMOGYI András; 1608. ápr. végétől BORNEMISZA MESSERITH György

Ellenőr: MITOSKA (MYTHUSKA?) Michael 1608. jan. végéig (amikor Illésházy István elcsapja).

Illavai harmincados: 1607. márc. 24-ig PRICHNICKY (PRECHNISKY?) Johannes

Ellenőr: 1607. ápr. 25-től ZTENICZNICKY Gregorius

Morva-szentjánosi harmincados: BREZNÓBÁNYAI János 1607. ápr. 25-ig (áthelyezve Trencsénbe).

Nagyszombati harmincados: Nincs betöltve; 1607. máj.-tól OLASZ Máté

Viceharmincados: BEDY Antal

Ellenőr: 1607. márc. 24-től PRICHNICKY (PRECHNISKY) Johannes (korábban illavai írnok).

Puhói harmincados: JELENFFY Mátás 1607. márc.-ig (amikor Mátás főherceg elbocsátja, mert 1605—06-ban Bocskai mellé állt); 1607. jún. 8-tól SÁRI Pál (korábban zsolnai ellenőr).

Rimaszombati harmincados: HÍDVÉGI Mihály

- Sasvári harmincados:* 1607. márc.-tól PRUZSINSZKY Dániel, 1607. jún. 19-ig; 1607. okt.-tól EISENREICH Johann.
- Szokolcai harmincados:* KLUBNIK Thomas 1607. ápr.-ig (amikor fölmentették, mert 1605—06-ban Bocskai mellé állt); utóda OROSZTONYI Ferenc 1608. jan. végéig (amikor Illésházy elbocsátja); 1608. febr. 1-től SZOKOLAY Boldizsár (Illésházy kinevezése alapján).
- Szenci harmincados:* MAURACH Paul
Ellenőr: Nincs betöltve
- Szenicei harmincados:* tardi LÁSZLÓFFY János
- Szentjánosí ld. Morva-szentjánosí*
- Trencsényi harmincados:* ZALUSKY Ondrej 1607. márc.-ig (amikor Mátyás főherceg elbocsátja, mert 1605—06-ban Bocskai mellé állt); 1607. ápr. 25-től BREZNÓBÁNYAI János (korábban morva-szentjánosí harmincados).
- Turdosini harmincados:* BOHUS Dániel
- Újhelyí ld. Vágújhelyí*
- Váci harmincados:* 1608-ban CSETÉNYI János
- Vágújhelyi harmincados:* SZÉLESSI Boldizsár 1607. márc.-ig (amikor Mátyás főherceg elbocsátja, mert 1605—06-ban Bocskai mellé állt); utóda SOMMER Benedikt; 1608. máj.-tól BORNEMISZA MESSERITH Miklós.
Ellenőr: 1607-ben JELEN János
- Varbói harmincados:* BALOGH Imre
- Zsolnai harmincados:* PRUZSINSZKY Michael
Ellenőr: SÁRI Pál 1607. jún. 8-ig (azután puhói harmincados).

b) Dunántúli harmincad-kerület

(A Pozsonyi Kamara hatásköréből kiemelték s közvetlenül az Alsó-Ausztriai Kamara alá rendelték. Adataink csak az alábbi harmincadokról vannak.)

Magyaróvári főharmincad.

Harmincados: ?

Ellenőr: HUSZTI György

Kismartoni harmincados: 1608-ban KELLER Melchior

Köpcsényi harmincados: HOFER Johann-Georg

Kőszegi harmincados: ?

Nezsideri harmincados: RADT Paul

c) Szlavóniai harmincad-kerület

(A Pozsonyi Kamara hatásköréből kiemelték s közvetlenül a Gráci Kamara alá rendelték. Adataink csak az alábbi harmincadokról vannak.)

Nedelici főharmincad.

Harmincados: ?

Klanici harmincados: CSÁSZÁRVÁRI Miklós

Krapinai harmincados: ?

Novigradi harmincados: ?

Szamobori harmincados: ?

Varasdi harmincados: ?

Zágrábi harmincados: ?

2. Szepesi Kamara

Elnök: MICATIUS Nicolaus (váradí püspök; kinevezve, de nem működik); 1607. márc. 10-től megbízott vezető íd. HOFFMAN György (tanácsos).

Tanácsosok: íd. HOFFMAN György (kir. tanácsos, megbízott vezető); DARÓCZY Ferenc; ORLÉ Miklós

Titkár: ?

Lajstromvezető: RAISZ János

Írnok: ?

Pénztáros: KISS Lukács és KAPRONCZAY György

Számvevő: THANN Anton

Számvevőégi titkár: HERTILIUS Paul; ifj. HOFFMAN György
Mustra-mester: 1607. febr. végétől ZAGYVAY Miklós (korábban Tokaj várának udvarbírája)
Számvevőégi írnokok: FEJA András, GRANAY Mátyás

HARMINCADOK

Bártfai harmincados: ?
Ellenőr: ?
Eperjesi harmincados: GOLDNER Georg 1607. márc.-ig, azután AZARI Miklós
Ellenőr: ?
Hommonai harmincados: ?
Kállói harmincados: TAR János
Károly Id. Nagykároly
Kassai harmincados: VARASDI György; 1608-ban ALTALI István
Késmárki harmincados: ?
Kísszebeni harmincados: ?
Kisvárdai harmincados: ?
Nagybányai harmincados: GÉCZI Gáspár
Lőcsei harmincados: ? CRAMER Jakab
Munkácsi harmincados: ?
Nagykárolyi harmincados: ?
Nagyszöllősi harmincados: 1608. elején MARUSI András (korábban Ugocsa vm. alispánja), 1608 őszéig (amikor fölmentik.)
Ónodi harmincados: 1607-ben RUTTKAY István
Szatmári harmincados: ?
Szécsényi harmincados: ?
Szikszói harmincados: ?
Szöllős Id. Nagyszöllős
Sztropkói harmincados: CSEKEI Péter deák
Tokaji harmincados: ŐZE Demeter
Ungvári harmincados: ?
Varannói harmincados: 1608-ban ASGUTHY Ferenc

3. Állami sóbányák

Máramarosi sóbányák
Igazgató: ERKI József (?)
Sótiszt: ?

Sóvári sóbányák
Bérlő: SENLIEBE Michael
Sótiszt: ?

4. Magyarországi bányakamara (Az Alsó-Ausztriai Kamarának alárendelve)

Főkamaragróf: RAPPACH Christoph; 1607. aug. 2-től RABUSS Georg (korábban a Pozsonyi Kamara tanácsosa).

a) Körmöci alkamara

Alkamaragróf: FLEISCH Georg
Számvevő-ellenőr: LIMPACHER Johann
Gondnok: 1607. okt. 1-től GEYER Nikolaus
Bányatiszt: FREISEISEN Georg
Bányamester: ?
Bányabíró: ?

b) Selmeci alkamara

Prefektus: FISCHER ERASMUS
Számvevő-ellenőr: SPÖLIN Josef
Bányatiszt: THAILER Balthasar
Bányamester: DANIEL Johann
Bányabíró: ?

c) Besztercebányai alkamara

Prefektus: SZENT-IVÁNYI János; 1607. ápr. 1-től KRIEGER (KRUEGER) Walentin
Számvevő-ellenőr: FORSCHER Johann; 1607. nov. 9-től RIETALLER Wolfgang
Bányatiszt: ?
Bányamester: ?
Bányabíró: ?

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

I. NÁDORI SZÉK

Elnöke: a mindenkori nádor (ld. a főméltóságoknál), illetve, ha nincs, az alnádor.
Alnádor: ISTVÁNFY Miklós (kir. főajtónálló mester)
Tagok: 1. az országbíró (ld. a főméltóságoknál); 2. a tárnokmester (ld. a főméltóságoknál); 3. SZÉCHY Tamás (kir. főudvarmester); 4—6. Személy szerint nem ismert három főpap.

II. KIRÁLYI TÁBLA

Elnöke: a személynök, zombori LIPPAY János (kir. tanácsos).
Tagok: 1. *Táblai prelátus:* Név szerint nem ismert főpap; 2. *Alországbíró:* VÍZKELETHY Tamás (kir. tanácsos); 3. *Nádori ítélőmester:* HETVEY Bálint; 4. *Országbírói ítélőmester:* 1607-ben ZERDAHELYI Mihály (Nyitra vm. alispánja), 1608-ban: ? 5-6. *Személynöki ítélőmester:* KERESZTURY András és PAKAI Benedek; 7—10. *Nemesi bírák:* SZOMBATHELYI György deák (Moson vm. alispánja); BOSSÁNYI János (Nyitra vm. alispánja); UJFALUSSY János és ?; 11—12. *Érseki bírák:* ??; 13. *Kir. jogügyi igazgató:* (ld. a Pozsonyi Kamaránál.)

III. TÁRNOKI SZÉK

(Az alábbi szabad királyi városok legfőbb bírói fóruma: Bakabánya, Bártfa, Bélabánya, Besztercebánya, Eperjes, Kassa, Körmöcbánya, Libetbánya, Nagyszombat, Pozsony, Selmecbánya, Sopron, Szakolca, Újbánya).

Elnöke: a tárnokmester (ld. a főméltóságoknál)
Altárnokmester: SOMOGYI István 1608. jan. végéig, azután HERESINCI (HERESINECKI) BORKOVITH (BORKOVIC) Lucas.

Jegyző: ?

Ülnökök: (Az egyes városok küldöttei. Nevük nem ismert.)

IV. HITELES HELYEK

1. *POZSONYI káptalan* (ld. a róm. kat. egyháznál)
2. *VASVÁRI káptalan* (ld. a róm. kat. egyháznál)
3. *JÁSZÓI (volt premontrei) káptalan*
Fejedelmi iratkezelők (requisitores): ?
4. *LELESZI (volt premontrei) káptalan*
Fejedelmi iratkezelők (requisitores): GALLYAS Tamás, CSERNEI András deák

VÁRMEGYÉK

1. ABAÚJ vármegye

Főispán: PERÉNYI György
Alispán: PÉDERI Lázár; 1608 ápr. 26-tól MELITH Vítus
Jegyző: GYÖRY Gergely deák; 1607. máj. 28-tól PALATICS János

Szolgabírák: meszesi BARBÉLY János, KOMORNIK Ferenc, TOMORY István és ?; 1608. júl. 15-től: KOMORNIK Ferenc, THOMÓ István, PELBÁRT Vince és ?
Nemesi kapitányok: DARHOLC Pál, IKLADY György; 1607. júl. 9-től PUTNOKI Imre, FÁY István
Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: KÉKEDI György (?); 1607. júl. ogy. Pozsony: HORVÁTH-MLADOSEVITH Péter, MELITH Vitus, PUTNOKI Imre; 1607. okt. részgy. Kassa: PÉDERI Lázár (alispán), HORVÁTH-MLADOSEVITH Péter; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: HORVÁTH-MLADOSEVITH Péter; 1608. júl. részgy. Kassa: HORVÁTH-MLADOSEVITH Péter, MELITH Vitus, KÉKEDI György, FÁY István; 1608. szept. ogy. Pozsony: MELITH Vitus (alispán), HORVÁTH-MLADOSEVITH Péter

2. ÁRVA vármegye

Főispán: THURZÓ György (kir. főasztalnokmester, egyben Zólyom vm. főispánja is).

Alispán: MESKÓ György

Jegyző: ?

Szolgabírák: 1607-ben CSUTKA György, MESKÓ Miklós és ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: KUBÍNYI István; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

3. BARS vármegye

Főispán: DÓCZY András (kir. főpohárnokmester)

Alispán: ZMESKÁL Jarosláv; 1607 tavaszától SZÖLLŐSSY János

Jegyző: NAGYVÉPI János

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: SZÖLLŐSSY János (alispán), BOSSÁNYI Boldizsár; 1608. jan. részgy. Pozsony: BOSSÁNYI Boldizsár; 1608. szept. ogy. Pozsony: LITASSY István, ZMESKÁL Jarosláv.

4. BEREK vármegye

Főispán: MÁGOCHY Ferenc (felső-magyarországi főkapitány, egyszersmind Torna vm. főispánja is).

Alispán: 1608-ban LÓNYAY László

Jegyző: BORZSOVAI Gábor (?)

Szolgabírák: OROSZI Tamás, HALÁBORY Miklós, BÉGÁNYI György, SOMOSY Miklós; 1608-ban: GULÁCSY Mihály és ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: LÓNYAY László (alispán), ILOSVAY János; 1608. szept. ogy. Pozsony: LÓNYAY László (alispán), GUTHI Péter

5. BIHAR vármegye

(Az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt.)

Főispán: bedegi NYÁRY Pál (kir. tanácsos, egyszersmind Közép-Szolnok vm. főispánja is) haláláig, 1607. dec. 24-ig; 1608-ban: RHÉDEY Ferenc (váradi főkapitány).

Alispán: UGRAI Gergely

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

Erdélyi országgyűlési követek: ?

6. BORSOD vármegye

Főispán: RÁKÓCZI Zsigmond (1607. febr. 12-től 1608. márc. 5-ig Erdély fejedelme is).

Alispán: SENNYEY Péter

Jegyző: SZEGEDY János

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy.

Pozsony: GOMBÁS János; 1607. okt. részgy. Kassa: SENNYEY Péter (alispán); 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?;

7. ESZTERGOM vármegye

(A megyének a Dunától délre fekvő részei, maga Esztergom városa is, török megszállás alatt)

Főispán: 1607. júl. 4-ig nincs betöltve, attól kezdve FORGÁCH Ferenc (esztergomi érsek).

Alispán: ?

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony?

8. GÖMÖR vármegye

Főispán: SZÉCHY György

Alispán: CSATÓ Imre; 1607. ápr.-ától DÓSA Tamás

Jegyző: ?; 1608. jún. 23-tól MEGYERI Farkas

Szolgabírák: HUBAY János, MÓRICZ Miklós és ? ?; 1608. jún. 23-tól: HUBAY Miklós, MÓRICZ Miklós, BERETKEY Mihály, BODON Farkas

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: CSATÓ Imre (alispán), HALMY Gábor, SOLDOS Péter; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: KÖRÖSI Mihály, TAR Gáspár (egszersmind Heves vm. követei); 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: DÓSA Tamás (alispán), KÖRÖSI Mihály (egszersmind Heves vm. követei) 1608. szept. ogy. Pozsony: DÓSA Tamás (alispán), CHYCZY Farkas, TORNALLYAY György

9. GYŐR vármegye

(A megye déli része török megszállás alatt)

Főispán: Nincs betöltve; 1607. ápr.-tól NAPRAGYI Demeter (győri püspök, majd kalocsai érsek is)

Alispán: VINCZE Balázs; 1607. ápr. 20-tól POKY Mihály

Jegyző: UJVÁRY Pál; 1607. ápr. 20-tól MÁTÉFALVAY Mátyás

Szolgabírák: SZÁVAY Tamás és ? ?; 1608-ban SZEGHY Gergely és ? ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: HÉDERVÁRY István, FELNÉMETHY Mátyás (?); 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: POKY Mihály (alispán), MÁTÉFALVAY Mátyás (jegyző)

10. HEVES és KÜLSŐ-SZOLNOK vármegye

(Területének nagyobb része török megszállás alatt. A megyei gyűléseket a Nógrád megyei Füleken tartják.)

Főispán: SZUHAI István (egri és nyitrai püspök, végül kalocsai érsek, egszersmind Nyitra vm. főispánja is) haláláig, 1607. okt. 30-ig. Azután nincs betöltve.

Alispán: 1607 nyaráig nincs betöltve, azután ?

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: TAR Gáspár; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: KÖRÖSI Mihály, TAR Gáspár (egszersmind Gömör vm. követei is); 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: DÓSA Tamás (Gömör vm. alispánja), KÖRÖSI Mihály (egszersmind Gömör vm. követei is. ?); 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

11. HONT vármegye

Főispán: DERSFFY Miklós (kir. tanácsos) haláláig, 1608 nyaráig.

Alispán: LIPTHAY Imre

Jegyző: DÉMENDI László

Szolgabírák: CSERY László és ?

Országgyűlési követek: 1608. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: LIPTHAY Imre (alispán); 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

12. KOMÁROM vármegye

(A megyének a Dunától délre fekvő része részben török megszállás alatt.)

Főispán: nincs betöltve

Alispán: SZELLE Ambrus

Jegyző: ?

Szolgabírák: MÁRKHÁZY Márkus és ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

13. KÖZÉP-SZOLNOK vármegye

(Az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt.)

Főispán: bedegi NYÁRY Pál (kir. tanácsos, egyszersmind Bihar vm. főispánja is) haláláig, 1607. dec. 24-ig.

Alispán: ?

Jegyző: IRÉNYI András (egyszersmind Szatmár vm. jegyzője is) haláláig, 1608. júl. 19-ig.

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

Erdélyi országgyűlési követek: ?

14. KRASZNA vármegye

(Az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt)

Főispán: BÁTHORY Gábor (egyszersmind Szabolcs vm. főispánja, 1608. márc. 5-től Erdély fejedelme is) 1608 őszéig; azontúl PRÉPOSTVÁRY Zsigmond.

Alispán: HIDY Gergely

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

Erdélyi országgyűlési követek: ?

15. LIPTÓ vármegye

Főispán: ILLÉSHÁZY István (kir. főudvarmester, majd nádor, egyszersmind Trencsén vm. főispánja is).

Alispán: ifj. SZENTIVÁNYI Mihály; 1608 őszétől id. OKOLICSÁNYI János

Jegyző: PLATTHY András

Szolgabírák: BOHUS Tamás, CSEMICZKY Miklós, MIBOSSKA László, DETTRICH Mihály; 1607. aug.-tól BOHUS Tamás, CSEMICZKY Miklós, HORÁNSZKY Szaniszló, STYAVNICZKY Péter

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: id. SZENTIVÁNYI János, ifj. SZENTIVÁNYI Mihály (alispán); 1608. jan. részgy. Pozsony: id. SZENTIVÁNYI János; 1608. szept. ogy. Pozsony: id. (szentiványi) OKOLICSÁNYI János, id. OKOLICSÁNYI János (alispán)

16. MÁRAMAROS vármegye

(Az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt)

Főispán: BASTA Giorgio (generális); 1608-ban HOMONNAI DRUGETH Bálint

Alispán: Csebi POGÁNY Péter

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

17. MOSON vármegye*Főispán:* ?*Alispán:* SZOMBATHELYI György deák (a Kir. Tábla bírása)*Jegyző:* GUDÓCZY Márton (a pozsonyi káptalan jegyzője)*Szolgabírák:* BÍRÓ Mihály és ?*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: SZOMBATHELYI György (alispán); 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**18. NÓGRÁD vármegye***Főispán:* FORGÁCH Zsigmond (kir. főpohárnokmester, majd tárnokmester)*Alispán:* 1608-ban KÉRY Ferenc*Jegyző:* IVANÓCZY Márton*Szolgabírák:* TÉRCHY Farkas, LIBERCSEY Mihály, ARANY János és ?*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: KÉRY Ferenc (alispán); 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**19. NYITRA vármegye***Főispán:* FORGÁCH Ferenc (nyitrai püspök) 1607. júl. 4-ig, (de közben a még Bocskai István által kinevezett RHÉDEY Ferenc is); majd SZUHAI István (nyitrai püspök, egyszersmind Heves vm. főispánja) haláláig; 1607. okt. 30-ig; 1608. ápr.-től LÉPES Bálint (nyitrai püspök).*Alispán:* 1. BOSSÁNYI János (a Kir. Tábla bírása), 2. ZERDAHELYI Mihály (országbírói ítélőmester)*Jegyző:* SÁNDOR János; 1607. dec.-től a jegyzőséget ellátta ZONGOR Benedek (szolgabíró)*Szolgabírák:* ZONGOR Benedek és ?*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: BOSSÁNYI János (1. alispán), VÍZKELETHY Tamás; 1608. jan. részgy. Pozsony: BOSSÁNYI Boldizsár; 1608. szept. ogy. Pozsony: ZERDAHELY, Mihály (2. alispán), VÍZKELETHY Tamás (?)**20. POZSONY vármegye***Főispán:* PÁLFFY István (pozsonyi gróf)*Alispán:* AMADÉ Mihály; 1608 végén OLGYAY János*Jegyző:* ?*Szolgabírák:* 1607-ben CSUKA Márton, VÍZKELETHY János, FOGAS (?) Barnabás és ?; 1608-ban VÍZKELETHY János és ?*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ARANYOSSI Pál; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**21. SÁROS vármegye***Főispán:* DERSFFY Ferenc br. (kir. főpohárnokmester) haláláig, 1608. márc. 16-ig.*Alispán:* ÚJFALUSSY László*Jegyző:* ?*Szolgabírák:* ?*Országgyűlési követek:* 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: PÉCHY Pál, PÉCHY Zsigmond; 1607. júl. ogy. Pozsony: KELLEMESI Mihály ?; 1607. okt. részgy. Kassa: KELLEMESI Mihály, BORNEMISZA Miklós; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: KELLEMESI Mihály; 1608. júl. részgy. Kassa: ÚJFALUSSY László (alispán), KELLEMESI Mihály, BORNEMISZA Miklós; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**22. SOPRON vármegye***Főispán:* BATHYÁNY Ferenc br. (kir. főlovaszmester)*Alispán:* VÁGHY György*Jegyző:* SZÁNTÓHÁZY Ferenc (egyszersmind Vas és Zala vm. jegyzője is).*Szolgabírák:* PALONYAI István, CHERNEL Ambrus és ?*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: MEGGYESI Ferenc, SZÁNTÓHÁZY Ferenc (jegyző)

23. SZABOLCS vármegye

Főispán: BÁTHORY Gábor (egyszersmind Kraszna vm. főispánja, 1608. márc. 5-től kezdve Erdély fejedelme is).

Alispán: 1. BOGDÁNYI János, 2. JÁRMY János; 1607. okt. 8-tól, 1. BOGDÁNYI János, 2. EÖRY András; 1608. dec. 30-tól 1. nagytárkányi HAGITH Ferenc, 2. KÁLLAY Miklós

Jegyző: CZEGLÉDI István

Szolgabírák: HORVÁTH János, PETNEHÁZY György, RÁDY Péter és 1607. febr. 19-től FÖLDESSY László; 1607. szept. 10-től HORVÁTH János, MEGYERI Tamás, PETNEHÁZY György; 1608. dec. 30-tól MEGYERI Tamás, PETNEHÁZY György, PÉCHY Benedek és ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: RAMOCSAHÁZY István; 1607. júl. ogy. Pozsony: LÓNYAY András; 1607. okt. részgy. Kassa: RAMOCSAHÁZY István; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: LÓNYAY András; 1608. júl. részgy. Kassa: LÓNYAY András, nagytárkányi HAGITH Ferenc; 1608. szept. ogy. Pozsony: nagytárkányi HAGITH Ferenc, pakosi PAXI Miklós

24. SZATMÁR vármegye

Főispán: BOCSKAI Miklós (Szatmár vára kapitánya)

Alispán: 1. UJLAKY Máttyás; 2. BAGOSSY Pál; 1608. máj. 25-től 1. BAGOSSY Pál; 2. KENDE Tamás

Jegyző: IRÉNYI András (egyszersmind Közép-Szolnok vm. jegyzője is), 1608. júl. 19-ig; azontúl: ?

Szolgabírák: BALÁSHÁZY Miklós, SZIRMAY Ferenc, CSEPELYI Albert deák, SZŐKE István

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: petőfalvi PETHŐ István; 1607. júl. ogy. Pozsony: petőfalvi PETHŐ István, BÉLTEKI Mihály (vagy VASVÁRI Mihály deák); 1607. okt. részgy. Kassa: CSOMAKÖZI Péter, KENDE Tamás, BOZÓ István; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: KENDE Tamás (alispán), PÉCZELI Péter; 1608. szept. ogy. Pozsony: KENDE Tamás (alispán), rozsályi KUN László, petőfalvi PETHŐ István

25. SZEPES vármegye

Főispán: THURZÓ Kristóf

Alispán: GÖRGEY Kristóf

Jegyző: 1607. ápr. 2-ig SIKE Márton; azután ZÁBORSZKY János

Szolgabírák: GYERMEK Kristóf, Jó János, NEMESSÁNYI Lőrinc, SZLAVIKOVSZKY Lőrinc

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: MÁRIÁSSY Ferenc, lomnicai HORVÁTH László; 1607. júl. 25. ogy. Pozsony: HERANTH Kristóf, lomnicai HORVÁTH László; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: GÖRGEY Kristóf, lomnicai HORVÁTH László; 1608. júl. részgy. Kassa: GÖRGEY Kristóf, lomnicai HORVÁTH László; 1608. szept. ogy. Pozsony: HERANTH Kristóf, lomnicai HORVÁTH László

26. TORNA vármegye

Főispán: MÁGOCHY Ferenc (felső-magyarországi főkapitány, egyszersmind Bereg vm. főispánja is).

Alispán: KOMJÁTHY Tamás; 1608. júl. 18-tól MELLÉTHEY Zsigmond

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: HALMY Gábor; 1607. júl. ogy. Pozsony: SIKEY Márton; 1607. okt. részgy. Kassa: HALMY Gábor; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: BAKONYI Ferenc és ?

27. TRENCSÉN vármegye

Főispán: ILLÉSHÁZY István (kir. főudvarmester, majd nádor, egyszersmind Liptó vm. főispánja is).

Alispán: TRSZTYÁNSZKY Gáspár

Jegyző: MEDNYÁNSZKY Miklós

Szolgabírák: JESZENSZKY János, MARSOWSKY István, KLOBUSICZKY János és ?

Országgyűlési követek: 1607. szept. ogy. Pozsony: TRSZTYÁNSZKY Gáspár (alispán); 1608. jan. részgy. Pozsony: TRSZTYÁNSZKY Gáspár (alispán); SIRMIENSIS Tódor; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

28. TURÓC vármegye*Főispán:* RÉVAY Péter (kir. tanácsos).*Alispán:* RUTTKAY András*Jegyző:* ?*Szolgabírák:* ?*Országgyűlési követek:* 1607. szept. ogy. Pozsony: RUTTKAY András (alispán), ZATHURECZKY János; 1608. jan. részgy. Pozsony: ZATHURECZKY János; 1608. szept. ogy. Pozsony: HUSZÁR Péter, ZATHURECZKY János**29. UGOCSA vármegye***Főispán:* PERÉNYI István*Alispán:* 1607-ben UJHELYI András és csepei ZOLTÁN Máté; 1608-ban UJHELYI András és csepei ZOLTÁN Pál*Jegyző:* ?*Szolgabírák:* KALOS Pál, CZIGÁNY István, SILE György; 1608-ban fancsikai LAZÁR Tamás, ALMÁSI Mihály, GECSEY Péter*Országgyűlési követek:* 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: UJHELYI András (alispán); 1607. júl. ogy. Pozsony: MARUSI András (később nagyszöllősi harmincados); 1607. okt. részgy. Kassa: UJHELYI András (alispán); 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**30. UNG vármegye***Főispán:* HOMONNAI DRUGETH György*Alispán:* TARNÓCZY Ferenc; 1607. ápr.-tól IVÁNYI FEKETE István*Jegyző:* NYÁRÁDY Miklós*Szolgabírák:* ?*Országgyűlési követek:* 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: NYÁRÁDY Miklós (jegyző)**31. VAS vármegye***Főispán:* NÁDASDY Pál*Alispán:* 1. KESERŰ István, 2. SZELESTEY Ádám; 1608. ápr. 30-tól 1. KISFALUDY Balázs, 2. NÁDASDY Tamás*Jegyző:* SZÁNTÓHÁZY Ferenc (egyszermind Zala és Sopron vm.-ék jegyzője is).*Szolgabírák:* SOOL (SÁLL) János, LAMPÉRTH István, HERTELENDI Ambrus*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: KESERŰ István, MILEY András; 1608. jan. részgy. Pozsony: KESERŰ István; 1608. szept. ogy. Pozsony: KISFALUDY Balázs, DARABOS István, PATAKY János**32. VESZPRÉM vármegye***Főispán:* NAPRAGYI Demeter (veszprémi püspök) 1608. márc.-ig; 1608. márc. 13-tól LÉPES Bálint (veszprémi püspök) ápr. 19-ig; 1608. okt. 11-től RADOVITH Petrus (veszprémi püspök) nov. 19-ig; 1608. dec. 14-től ERGELIUS Franciscus (veszprémi püspök)*Alispán:* MARCZALTÓVI Miklós*Jegyző:* ?*Szolgabírák:* 1608-ban ENESSEY István, SÁRI György, SZALÓKI Mihály*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: VÁSÁRHELYI András; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?**33. ZALA vármegye***Főispán:* ZRÍNYI Miklós gr.*Alispán:* 1608-ban 1. BAKÁCH Sándor, 2. EÖRDÖG Simon*Jegyző:* SZÁNTÓHÁZY Ferenc (egyszermind Sopron és Zala vm. jegyzője is).

Szolgabírák: HANY Balázs, EGERVÁRY Miklós, SOLDOS Márton, GELLÉN Gáspár és KÁLDY Ambrus.
Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: BAKÁCH Sándor (?), HAGYMÁSSY Kristóf; 1608. jan. részgy. Pozsony: BAKÁCH Sándor (?), HAGYMÁSSY Kristóf; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

34. ZARÁND vármegye

(Nagyobb része török megszállás alatt, a többi az erdélyi fejedelem fennhatósága alá tartozik.)

Főispán: halmágyi KASZA Kelemen

Alispán: RIBICZEY István

Jegyző: ?

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: ?

Erdélyi országgyűlési követek: ?

35. ZEMPLÉN vármegye

Főispán: HOMONNAI DRUGETH Bálint (országbíró)

Alispán: 1607-ben 1. BARKÓCZY László, 2. VICZMÁNDY Kristóf; 1608-ban BÀNFFY Gotthárd és ?

Jegyző: SZEGEDI János (?)

Szolgabírák: ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: BUDAHÁZI Farkas, VITÁNYI István; 1607. júl. ogy. Pozsony: BARKÓCZY László (1. alispán), TÁRKÁNYI István, SZENT-IVÁNYI Zsigmond; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. részgy. Kassa: BARKÓCZY László; 1608. júl. részgy. Kassa: BUDAHÁZI Farkas és ZELEMÉRY László; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

36. ZÓLYOM vármegye

Főispán: THURZÓ György (kir. főasztalnokmester, egyben Árva vm. főispánja is).

Alispán: OSZTROLUCZKY Menyhért; 1607 tavaszától GYÜRKY Benedek

Jegyző: RUTTKAY János (?)

Szolgabírák: BOBOR Simon, BENTHOVIK (?) Miklós, LUKAWICKY (?) Ábrahám

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: GYÜRKY Benedek (alispán); 1608. szept. ogy. Pozsony: GYÜRKY Benedek (alispán), BENICZKY Márton (?)

VÁROSOK

1. BAKABÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7 alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró: ?

Jegyző: LIHANIUS Jakob

Ev. prédikátor: ?

Országgyűlési követek: (a 7 alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttségében) 1607. júl. ogy. Pozsony: LIHANIUS Jakob (jegyző); 1608. jan. részgy. Pozsony: LIHANIUS Jakob (jegyző); 1608. szept. ogy. Pozsony: LIHANIUS Jakob (jegyző).

2. BÁRTFA szabad kir. város

Főbíró: 1607-ben BLIMBERG Georg

Jegyző: 1607-ben ZIBNER Georg

Ev. prédikátor: CHRISTIANI Abraham

Ev. iskola: Ld. az iskoláknál

Országgyűlési követek: 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: SZEGEDI Mihály (ld. Kassa); 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

A városban levő nyomdát ld. a Nyomdáknál

3. BATIZFALVA mezőváros

(Földesura a Máriássy család)

Bíró: PANKO Martin és LOGT Jakob*Jegyző:* ?

4. BAZIN kir. mezőváros

(Földesura zálogjogon Illésházy István)

Bíró: 1608-ban TSCHACHEN (?) Michael*Jegyző:* STURM Hans 1608. júl. végéig.*Ev. prédikátor:* ? 1607. jún.-tól GLOXINUS Nathan (korábban a bensztercebányai iskola rectora)*Iskolaigazgató:* ?

5. BÉLA (Szepesbéla) szabadalmas mezőváros

(A Lengyelországnak elzálogosított 13 szepesi város egyike. Ld. Leibic)

Bíró: 1607-ben HAAS Georg; 1608-ban HAAS Walter*Jegyző:* ?*Ev. prédikátor:* SCHOLTZ Mathäus 1068 elejéig*Iskolaigazgató:* SCHMIGARIUS Benedikt

6. BÉLABÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7. alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró és jegyző: ZIEGELSDORFER Kasper*Ev. prédikátor:* ?*Országgyűlési követek:* A 7. alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttsége képviselte a várost az országgyűlésen, saját külön követe nem volt.

7. BEREKSZÁSZ mezőváros

(Földesura a Mágochy család)

*Bíró:**Jegyző:* ?*Ref. prédikátor:* SZERDAHELYI István és THÜRI János

8. BESZTERCEBÁNYA szabad kir. bányaváros

(a 7. alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró: ZAHLWEIN Georg (1607. júl. 6-tól fegyelmi kivizsgálás miatt állásában felfüggeszte, megbízott főbíró: SCHNELL Hans); 1608. jan. 1-től LESSL Hans*Jegyző:* 1607. okt. 2-től HANN Hans*Ev. prédikátor (német):* MELCZER Georg; 1607. febr. 4-től STIMMELIUS Michael; (szlovák): SCHMIDLIUS Georg 1608. jan. 11-ig; febr.-tól LUTZIUS Elias*Ev. iskola:* ld. az Iskoláknál*Városkapitány:* SZENT-IVÁNYI János (a bányakamara prefektusa) 1607. márc. 30-ig. Azontúl DRECHSLER Hans*Országgyűlési követek:* (a 7. alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttségében): 1607. júl. ogy. Pozsony; LESSL Hanns; 1608. jan. részgy. Pozsony; SCHNELL Johann; 1608. szept. ogy. Pozsony; MENO Joachim, HANN Hans (jegyző)*Isptály igazgató:* JACOBAEI Johann (a zólyomi ev. egyházkerület esperese)

9. BODROGKERESZTUR mezőváros

(Földesura zálogjogon Rákóczi Zsigmond)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* ?

10. BREZNÓBÁNYA kir. bányaváros

Bíró: ?*Jegyző:* ?*Ev. prédikátor:* MELIK Sámuel

11. CSÁKTORNYA mezőváros

(Földesura a Zrínyi család)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* ?

12. CSEPREG mezőváros

(Földesura a Nádasdy család)

Polgármester: 1607-ben TÖMPÖR István; 1608-ban VÖRÖS Bálint*Városbíró:* 1607-ben BECSI János; 1608-ban DARABOS János*Jegyző:* VAJDA András*Hegymester:* 1607-ben DARABOS János*Ev. prédikátor:* KŐSZEGI ROZS Balázs (az alsócsepregi ev. egyházmegye esperese)*Iskolaigazgató:* ANDREADES Mihály (?); *Mester:* VAJDA András (jegyző)*Udvarbíró:* 1608-ban PÁSZTORY János

13. DEBRECEN szabadalmas mezőváros

(Földesura az erdélyi fejedelem)

Főbíró: 1607-ben TÓTH Mihály*Fürmender:* ?*Jegyző:* ?*Ref. prédikátor:* HODÁSZI PAP Lukács (a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke) és SZÁRÁSZI Ferenc*Ref. Kollégium:* ld. Iskoláknál*Városi nyomda:* ld. a Nyomdákánál

14. DOBSINA szabadalmas bányaváros

Bíró: ?*Ev. prédikátor:* ?

15. EPERJES szabad kir. város

Főbíró: 1607-ben WIRTH Michael (?)*Jegyző:* ?*Ev. prédikátor:* PRELLER Kasper*Ev. iskola:* ld. az Iskoláknál*Országgyűlési követek:* 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl.ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. jan. részgy. SZEGEDI Mihály (ld. Kassa); 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept.ogy. Pozsony: ?

16. ÉRSEKÚJVÁR érseki mezőváros

(Földesura az esztergomi érsek)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* DOBRONOKI Miklós (a Felső-Dunamelléki ref. egyházkerület püspöke)*Ev. prédikátor:* 1607-ben KÜRTI István; 1608-ban PÁLHÁZI Göncz Miklós

17. FELSŐBÁNYA szabadalmas bányaváros

Bíró: ?

18. GÖLNICBÁNYA kir. bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros — Gölnicbánya, Szomolnokbánya, Rudabánya, Jászó, Telkibánya, Rozsnóbánya és Igló — vezető városa)

Bíró: ?

19. GÖNC szabadalmas mezőváros

(Földesura a Thurzó család)

*Főbíró: 1607-ben SZABÓ Tamás; 1608-ban TELCZER (STELCZER) Georgius**Ref. prédikátor: ÚJFALVI (BAROVIUS) Imre**Iskolamester: ?*

20. GYŐR szabadalmas mezőváros

(Földesura a győri székeskáptalan)

*Főbíró: KAPRA István; 1608. okt. 20-tól TORKOS Péter**Jegyző: TÓTH András deák*

21. IGLÓ kir. korona- és bányaváros

(A Lengyelországnak elzálogosított 13 szepesi város és a 7 felső-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Leibic és Gölnicbánya)

*Bíró: 1608-ban MALLETER (MILLETER) Johann**Jegyző: HUSKO Georg**Ev. prédikátor: GOLTZ Joachim (a Szepesi bányavárosi ev. egyházmegye esperese)*

22. JÁSZÓ szabadalmas bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros egyike Ld. Gölnicbánya. Földesura: Nyáry Pál, 1608-tól Nyáry István.)

Bíró: ?

23. KÁLLÓ mezőváros

(Földesura a Kállay család)

*Bíró: ?**Ref. prédikátor: MILOTAI NYILAS István 1607 tavaszáig*

24. KAPNIKBÁNYA bányaváros

Bíró: ?

25. KASSA szabad kir. város

*Főbíró: HERCZEG István;**Fürmender: 1607-ben SOMMERSDORFER (MÉSZÁROS) Tomas; 1608-ban SZEGEDI András**Jegyző: BOCATIUS Johann (börtönbe zárva Prágában, de állását fenntartják.) Helyettese: LANG Johann**Ref. (magyar) prédikátor: ALVINCZI Péter KOVÁSZNAI Péter**Ev. prédikátor (német): FABRICIUS Georg és ?**Iskolaigazgató: a magyar iskolában KECSKEMÉTI Imre; a németben: COLMITTUS Johann**Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy.**Pozsony: SOMMERSDORFER (MÉSZÁROS) Tomas (furmender), TOLNAI Mihály; 1607. okt. részgy*

Kassa: SOMMERSDORFER (MÉSZÁROS) Tomas (fűrmender), TOLNAI Mihály, FEKETE Ferenc; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: SZEGEDI Mihály (az 5 város: Kassa, Eperjes, Bártfa, Lőcse, Kísszeben közös küldötte); 1608. febr. részgy. Kassa: SOMMERSDORFER (MÉSZÁROS) Tomas, TOLNAI Mihály, FEKETE Ferenc; 1608. júl. részgy. Kassa: SOMMERSDORFER (MÉSZÁROS) Tomas, SZEGEDI András (fűrmender), FEKETE Ferenc; 1606. szept. ogy. Pozsony: RAJNER Melchior, SZEGEDI András (fűrmender), TOLNAI Mihály.

KERESZTÚR id. NÉMETKERESZTÚR

26. KÉSMÁRK szabad város

(De jure: szabad kir. város; de facto: a Thököly család földesurasága alatt)

Főbíró: 1607-ben ERASMI Johann; 1608-ban GUTSMITTEL Sebastian

Jegyző: AMBROSY Sebastian

Ev. prédikátor: PRAETORIUS Caspar; *Káplán (szlovák prédikátor):* DUBOVSKY Thomas

Iskolaigazgató: FRÖHLICH Johann

27. KISSZEBEN szabad kir. város

Főbíró: BLOPSUS Johann

Jegyző: 1608-ban GALL (?)

Ev. prédikátor: ?

Iskolaigazgató: ?

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: SZEGEDI Mihály (ld. Kassa városnál); 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

28. KISVÁRDA mezőváros

(Földesura Várday Kata, illetve férje bedegi Nyáry Pál, 1608-ban fia Nyáry István)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: PATAKI (SÁROSPATAKI) Bálint (a Szabolcsi egyházmegye esperese)

Iskolamester: ?

29. KOMÁROM mezőváros

Bíró: KATONA Mihály

Jegyző: SZILY Lőrinc

Ref. prédikátor: ? BÓCSKEI István

30. KORPONA szabad kir. bányaváros

Főbíró: ROSENMANN Paul; 1607. jan. 3-tól WINTER Johann; 1608. jan.-tól TREÜTLER Timotheus

Jegyző: nemes UNVERZAGT Abraham

Ev. prédikátor: ?

Iskolamester: TÜMPL ERHARD 1607. márc.-jg.

Országgyűlési követek: 1607. szept. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ROSENMANN Paul, UNVERZAGT Abraham (jegyző); 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

31. KROMPACH szabadalmas bányaváros

Bíró: 1607-ben PFANSCHMIDT Simon

32. KÖRMEND mezőváros

(Földesura a Batthyány és a kaszaházi Joó család)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: BEYTHE Imre (a körmendi ref. egyházmegye esperese)

33. KÖRMÖCBÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7 alsó-magyarországi bányaváros — Bakabánya, Bélabánya, Besztercebánya, Körmöcbánya, Libetbánya, Selmecebánya és Újbánya — vezető városa)

Főbíró: LEYRER Hans 1607. júl. 6-ig; 1607. júl. 30-tól SCHÖTZ David 1608. febr. 1-ig; azután GÜRTLER Wolfgang

Jegyző: BUEDNER Elias

Ev. prédikátor: ?

Iskolaigazgató: ?

Országgyűlési követek: (a 7 bányaváros közös küldöttségében; 1607. szept. ogy. Pozsony: BRUCKMANN Burghart, BUEDNER Elias (jegyző); 1608. jan. részgy. Pozsony: BUEDNER Elias (jegyző); 1608. szept. ogy. Pozsony: MICKENAUER Balthasar, BUEDNER Elias (jegyző))

34. KÖSZEG szabadalmas mezőváros

(Földesura Nádasdy Tamás)

Bíró: FREISINGER Michael 1607. ápr. 29-ig; azután CSÖKE György

Fürmenderek: német: DAUCHNER Martin és SCHWARZ Jakob; magyar: BORNEMISZA Péter és MÁRTON Pál

Jegyző: GAIUS Jakobus 1607. okt.-ig; 1607. nov.-tól ROHR (RÉCH?) Georg 1608. dec.-ig; azután ismét GAIUS Jakobus

Ev. prédikátor: német: ?; magyar: ?

Iskolaigazgató: NAGY Benedek; *Mester:* (magyar): ? (német): ?

35. LEIBIC szabadalmas mezőváros

(A Lengyelországnak elzálogosított 13 szepesi város székhelye)

Bíró: ?

Ev. prédikátor: SERPILIUS Johann

[A 13 város választott grófja:] 1607-ben FRICKAL Jakob; 1608-ban DIRNER Jonas

[A 13 város kapitánya:] ? [vicekapitánya:] WIERNEK Stanislaus

[A 13 város jegyzője:] 1608-tól PESCHOVIUS Georgius

36. LIBETBÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7 alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró: ?

Jegyző: GIER Paul

Ev. prédikátor: ?

Országgyűlési követek: A 7 alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttsége képviselte a várost az egy-en, saját külön követe nem volt.

37. LŐCSE szabad kir. város

Főbíró: 1607-ben CRAMER Sebastian; 1608-ban BRESSLER Daniel.

Jegyző: CLEMENTIS Michael

Ev. prédikátor: ZABLER Peter (a szepesi 24 kir. városi ev. egyházmege esperese).

Ev. iskola: ld. az Iskoláknál

Országgyűlési követek: 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: MEYLANDT Pongratz, CLEMENTIS Michael (jegyző); 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: SZEGEDI Mihály (ld. Kassa városánál); 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. júl. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: EYL Urban, CLEMENTIS Michael (jegyző)

38. MÁD mezőváros

(Földesura az Alaghy család; felesége jogán 1608 őszéig Rákóczi Zsigmond)

Főbíró: GÖNCZI János deák 1607. jún.-ig, azután SOLTÉSZ Bálint; 1608-ban Szócs István

Jegyző: ?

Ref. prédikátor: VIZSOLYI Mihály; *káplán:* (?) Pál

Iskolaigazgató: BOTTYA György. *Tanítók:* SZIKSZAI György deák és TÓTH János

39. MISKOLC mezőváros

(Földesura a bedegi Nyáry család)

Főbíró: SZABÓ András*Ref. prédikátor:* UNGVÁRI András (A Borsod-Gömör-Kishonti ref.-egyházmege esperese)*Iskolamester:* ?

40. MODOR kir. mezőváros, 1608. szept. 30-tól szabad kir. város

Főbíró: 1607-ben KELLERER Hans; 1608-ban ZNAIMER Georg*Jegyző:* REUTER Heinrich 1608. júl. végéig; azután STURM Hans (ld. Bazin városánál)*Ev. prédikátor:* ?*Iskolaigazgató:* BLANKENHAGEN Martin*Országgyűlési követek:* 1608. szept. ogy. Pozsony: LEMPERZÄGL Oswald, MARTIUS Johann, SCHREIBER Martin, VISLOKY Bernát és STURM Hans (jegyző)

41. MUNKÁCS szabadalmas mezőváros

(Földesura a Magochy család)

Bíró: BORBÉLY Balázs*Ref. prédikátor:* 1607-ben THÚRI György; 1608-ban VÁRI ALATUS Bálint (a beregi ref. egyházmege esperese)

42. NAGYBÁNYA szabad bányaváros

(De jure: szabad kir. város; de facto: az erdélyi fejedelem földesurasága alatt)

Főbíró: 1607-ben FORINTVERŐ János; 1608-ban SZENTMIHÁLYI Benedek deák*Jegyző:* ?*Ref. prédikátor:* KÁROLYI György és DÉZSI István*Ev. prédikátor:* ?*Országgyűlési követek:* 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?*Főiskola:* ld. az Iskoláknál

NAGYKÁLLÓ ld. KÁLLÓ

43. NAGYSZOMBAT szabad kir. város

Főbíró: CSERŐDI Márton 1607. febr.-ig; azután HAMERLA (HAMAR) Dániel*Jegyző:* HEVESI Farkas, 1608-ban SZILLA Mátyás*Plébános:* PYBER Johannes (esztergomi tb. kanonok, buda-felhevízi apát); *szlovák hitszónok:* RUBOTICKY Lenard*Ref. (magyar) prédikátor:* HOLLÓSI Márton és SÚRI Mihály 1607 tavaszáig, azután RÁTKAY György*Ev. (szlovák) prédikátor:* ?*Iskolaigazgató:* TAKSONI Péter; *Mester:* SAMARJAI PATKÓ Tamás*Országgyűlési követek:* 1607. aug. ogy. Pozsony: GODA Kristóf, HEVESI Farkas (jegyző); 1608. jan. részgy. Pozsony: GODA Kristóf, HEVESI Farkas (jegyző); 1608. szept. ogy. Pozsony: GODA Kristóf, SZILLA Mátyás (jegyző)*A városban levő nyomdát* ld. a Nyomdákknál

NAGYVÁRAD ld. VÁRAD

44. NÉMETKERESZTÚR (később Sopronkeresztúr) mezőváros

(Földesura a Nádasdy család)

Bíró: ?*Az itt levő nyomdát* ld. a Nyomdákknál

45. NÉMETI (Szatmár vm.) szabadalmas mezőváros

(Földesura a mindenkori szatmári kapitány)

Bíró: 1607-ben BECSEI Gergely; 1608-ban RÉTFALVI János deák*Ref. prédikátor:* SZÖLLŐSI BEDA János*Országgyűlési követek:* ld. Szatmárnál

46. NÉMETÚJVÁR mezőváros

(Földesura a Batthyány család)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* BEYTHE István (a dunántúli ref. egyházkerület püspöke)

47. OLASZLISZKA mezőváros

(Földesura a szepesi káptalan)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* ?

48. PÁPA mezőváros

(Földesura az enyingi Török család)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* PATHAI István (a pápai ref. egyházmegye esperese)

49. POPRÁD mezőváros

(Földesura a Máriássy család. A Lengyelországnak elzálogított 13 szepesi város egyike.)

Bíró: TEUTSCHER Cyrenius*Ev. prédikátor:* ?

50. POZSONY szabad kir. város

Polgármester: PUERCH Georg*Városbíró:* BUDAI János; 1608-ban PERTINGER Johann*Városkapitány:* SCHREMSEK (SCHREMBSEK) Johann*Jegyző:* MARTIUS Michael*Plébános:* (Szt. Márton templom): FABRICIUS Johannes (pozsonyi kanonok); *Káplánja:* DÜR Simon. — (Szt. Katalin templom): MONOSZLAI Gábor (pozsonyi kanonok) 1607. szept.-ig*Kolostorok, káptalan* ld. az Egyházaknál*Ev. prédikátor:* REUSS Andreas 1608 tavaszáig; azután OGGER Samuel 1608. nov.-ig; 1608. dec.-től

HEUCHELIN Simon (a Pozsony vm-i ev. egyházmegye esperese)

Ev. iskola: ld. az Iskoláknál*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

51. RIMASZOMBAT szabadalmas mezőváros

(Földesura a Széchy család)

Főbíró: 1607-ben CSÍSZÁR Miklós*Ref. prédikátor:* ?*Iskolaigazgató:* ?

52. ROZSNÓBÁNYA érseki szabadalmas bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Gölnicbánya. Földesura az esztergomi érsek.)

Bíró: 1607-ben EISENREICH Balthasar*Ev. prédikátor:* SCHRÖTTER Thomas (?)

53. RUDABÁNYA szabadalmas bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Gölnicbánya. Földesura 1608-tól Rákóczi Lajos.)
Bíró: ?

54. SÁROSPATAK szabadalmas mezőváros

(Földesura Perényi Zsófia és fia, kevendí Székely Jakab, majd ennek halála után, 1608-tól a Lorántffy család)

Főbíró: 1607-ben VARRÓ János; 1608-ban BOLDIZSÁR János

Ref. prédikátor: ?

Ref. Kollégium: ld. az Iskoláknál

55. SÁRVÁR mezőváros

(Földesura a Nádasdy család)

Bíró: ?

Ev. prédikátor: ZVONARICS Mihály (a sárvári ev. egyházmegye esperese)

56. SÁTORALJAÚJHELY mezőváros

(Földesura Perényi Zsófia és fia kevendí Székely Jakab, majd ennek halála után, 1608-tól a Lorántffy család)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: SÁROSI MOLNÁR András

57. SELMECBÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7 alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró: REUTTER Ulrich 1608. febr. 2-ig; azután ROSCHKO Georg

Jegyző: BAYER Adam

Ev. prédikátor: LENZ Paul (a 7 bányavárosi ev. egyházmegye esperese); *szlovák káplán:* DUBOVINUS (DUBOVINSKY? DUBOVSKY?) Jakab

Ev. iskola: ld. az Iskoláknál

Országgyűlési követek: (a 7 alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttségében: 1607. szept. ogy. Pozsony: REUTTER Ulrich (főbíró), BAYER Adam (jegyző); 1608. jan. részgy. Pozsony: REUTTER Ulrich (főbíró); 1608. szept. ogy. Pozsony: UBLHOPF Samson, BAYER Adam (jegyző)

58. SOMORJA kir. mezőváros

Bíró: DEÁK Mihály

Ref. prédikátor: SZENCZI CSENE Péter (a csallóközi ref. egyházmegye esperese)

59. SOPRON szabad kir. város

Polgármester: KRAMER Matthias

Városbíró: TAMISCH Martinus 1607. okt.-ig; azután LACKNER Christophorus

Jegyző: HAUBENREICH Georg

Plébános: nincs betöltve

Ev. prédikátor: 1. FUCHSJÄGER Stephan; 2. EGERER Jakob; *Magyar prédikátor:* nincs betöltve

Ev. iskola: ld. az Iskoláknál

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: TREUSSEL Michael, HAUTH Mark; 1608. jan. részgy.

Pozsony: LACKNER Christophorus (városbíró), BARTHOLOMI Melchior; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

Kolostorok: ld. az Egyházaknál

SOPRONKERESZTÚR ld. Németkeresztúr

60. SZAKOLCA szabad kir. város

Polgármester: 1607-ben NOVATÍČ Matej; 1608-ban KINIWEŠ (?) Johannes

Városbíró és jegyző: HILKOVÍČ Basilius

Plébános: THURÓCZY Miklós

Ev. prédikátor: ?

Iskolaigazgató: ?

Hegymester: HANÁK Vencel

Országgyűlési követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: CAESAR S.; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

61. SZATMÁR szabadalmas (királyi?) mezőváros

(Földesura a mindenkori szatmári kapitány)

Bíró: 1607-ben BARLA Tamás; 1608-ban GYULAI János

Ref. prédikátor: 1607 tavaszától MILOTAI NYILAS István, TARACZK János, DECSI István

Országgyűlési követek: (közösen Németivel): 1607. febr. részgy. Kassa: ?; 1607. márc. részgy. Kassa: ?; 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1607. okt. részgy. Kassa: ?; 1607. dec. részgy. Sárospatak: ?; 1608. febr. részgy. Kassa: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

62. SZENC mezőváros

(Földesura Illésházy István)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: ?

Iskolamester: CSATÁRI Gergely; 1608-ban SAMARJAI MÁTÉ János

63. SZENTGYÖRGY kir. mezőváros

(Földesura, zálogjogon, Illésházy István)

Bíró: 1607-ben MOLITOR Johann; 1608-ban HILBERT Georg

Jegyző: STRAUSS Jonas 1608. jún.-ig; azután ROSENBERGER Tobias

Ev. prédikátor: 1608 tavaszától REUSS Andreas (ld. Pozsony városánál)

SZEPESBÉLA ld. BÉLA

64. SZEPSI szabadalmas mezőváros

(Földesura a bedegi Nyáry család)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: KÖRÖSI Lukács 1607 tavaszáig; azután ÚJFALVI KATONA Imre és SIDERIUS János, haláláig, 1608. aug. 31-ig.

65. SZERENCs mezőváros

(Földesura a Rákóczi család)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: DEBRECENI Boldizsár; 1608 őszétől MISKOLCZI CSULYAK István (korábban tarcali iskolaigazgató)

66. SZIKSZÓ mezőváros

(Földesura a Perényi család)

Bíró: ?

Ref. prédikátor: LETENYEI Pál

67. SZOMBATHELY mezőváros

(Földesura a győri püspök)

Bíró: HETÝÉSI Pál

Plébános: ?

68. SZOMOLNOKBÁNYA kir. bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Gölnicbánya)

Bíró: ?

69. TÁLLYA mezőváros

(Földesura Rákóczi Zsigmond)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* ?

70. TARCAL mezőváros

(Földesura, zálogjogon, Rákóczi Zsigmond)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* SZENTANDRÁSI István (az abaúji ref. egyházmegye esperese)*Iskolaigazgató:* 1607. jún.-tól MISKOLCZI CSULYAK István, 1608 őszéig

71. TELKIBÁNYA szabadalmas bányaváros

(A 7 felső-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Gölnicbánya. Földesura a Thurzó család.)

Bíró: ?

72. TOKAJ mezőváros

(Földesura 1607. aug. 3-tól Thurzó György)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* 1607. őszétől SZEGEDI PASTORIS Dániel

73. TRENCSÉN szabad kir. város

Főbíró: 1607-ben SLIVON Ján; 1608-ban LESSENICY Mihál*Jegyző:* 1607-ben LESSENICY Mihál; 1608-ban KOLLÁR Ladislav*Ev. prédikátor:* DUCHON Florian (az alsótrencsényi ev. egyházmegye esperese)*Országgyűlési követek:* 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: LESSENICY Mihál (főbíró); 1608. szept. ogy. Pozsony: LESSENICY Mihál (főbíró) és BRAZIT (DRAZIT?) Georgius

74. ÚJBÁNYA szabad kir. bányaváros

(A 7 alsó-magyarországi bányaváros egyike. Ld. Körmöcbánya)

Főbíró: ?*Jegyző:* HEBENSTREIT Nikolaus*Ev. prédikátor:* ?*Országgyűlési követek:* A 7 alsó-magyarországi bányaváros közös küldöttsége képviselte a várost az ogy-en, saját külön követe nem volt.

75. UNGVÁR mezőváros

(Földesura a Homonnai Drugeth család)

Bíró: ?*Ref. prédikátor:* TOLNAI BALOG János

76. VÁRAD szabad kir. város

(Az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt)

Főbíró: ?*Jegyző:* ?*Ref. prédikátor:* ÚJFALVI ANDERKÓ Imre (a bihari ref. egyházmegye esperese)*Ref. iskola:* ld. az Iskoláknál

77. VESZPRÉM mezőváros

(Földesura a veszprémi püspök és a veszprémi káptalan)

Bíró: ?

78. ZÓLYOM kamarai mezőváros

*Bíró: ?**Jegyző: CHUDIT Martin**Plébános: NOVÁK Nicolaus**Ev. prédikátor: német: ?; szlovák: ?*

KATONASÁG. VÉGVÁRAK

*Királyi főkapitány: a nádor**Országos főkapitányok: ld. az egyes főkapitányságoknál*

I. BÁNYAVÁROSI (ÉRSEKÚJVÁRD) FŐKAPITÁNYSÁG

*Főkapitány: 1607. jan. 31-től KOLLONICH Seyfried br. (kir. főlovászmester, Érsekújvár várának főkapitánya)**Naszádosok kapitánya: ?*

1. AJNÁCSKŐ vára

(Birtokosa a Lorántffy család)**Kapitány: HORVÁTH Mihály (egyszersmind Somoskő kapitánya is.)**Vicékapitány: ?*

2. BAKA (Bakabánya) vára

Parancsnok: ?

3. BARS vára

Kapitány: ?

4. BERENCS vára

(Morva megszállás alatt)

5. BOZÓK vára

Kapitány: FÁNCSI Ferenc (1607 májusában a kir. biztosok nem erősítették meg. Hogyan maradt meg mégis e tisztségében, nem tudjuk.)

6. BREZNÓ (Brezsnóbánya) vára

Prancsnok: ?

7. BUJAK vára

*(Birtokosa özv. Nádasdy Ferencné Báthory Erzsébet)**Kapitány: UJVÁRI Miklós*

* Ha a birtokost nem tüntetjük fel, a vár a kincstár tulajdonában van.

8. CSÁBRÁG vára

(Birtokosa zálogjogon Némethy Gergely)

Kapitány: ?

9. DAMÁSD vára

(Birtokosa az esztergomi érsek)

Kapitány: PERŐCSÉNYI János

10. DIVÉNY vára

(Birtokosa a Balassa család)

Kapitány: ?

11. DOBRONYA vára

(Katonailag Selmec várához tartozik)

Parancsnok: ?

12. DRÉGELY vára

(Katonailag hozzátartozik Palánk vára is)

Kapitány: KOVÁCSI Boldizsár*Údvarbíró:* SELYEM Tamás

ÉRSEKUVÁR vára*

Főkapitány: 1607. jan. 31-től KOLLONICH Seyfried br. (országos főkapitány)*Kapitány:* BOSNYÁK Tamás 1607 elejéig (egszersmind Fülek kapitánya is); azután POGRÁNYI

Benedek (kir. tanácsos)

Vicekapitány: THURY Ferenc*Údvarbíró:* HERMAN Fridericus*Prófuntmester:* BOGYÓ Pál és JÓZSA Albert*Porkoláb:* KASZA János*Viceporkoláb:* NAGY Benedek és KONCZ Farkas*Hadbíró:* DEÁK Lőrinc*A lovasság kapitánya:* erdődi PÁLFFY János*1. kompánia, Hadnagy:* SÓKI János; *Főlegények:* OROSZI András, DÉR Benedek, KASZA Pál*2. kompánia, Hadnagy:* THURY István*Főlegények:* NAGY István, SZERDAHELYI Gáspár, SZERDAHELYI Tóbiás*3. kompánia, Hadnagy:* CSERE János*Főlegények:* BALOGH János, CSATAI Imre, BIZON Pál*4. kompánia, Hadnagy:* SZŐGYÉNI István*Főlegények:* NEBOJSZAI Mihály, CSULYAK Ferenc, PÁHI Benedek*5. kompánia, Hadnagy:* POGRÁNYI György*Főlegények:* ÜLLEI János, GYÚRÓI István, SZABÓ György, CSERE György*Gyalog puskások, Kapitány:* HRUSSÓI János*Hadnagy:* NASZVADI Bertalan*Tizedesek:* PAP János, BARBÉLY János, ANDA János*Gyalogság, Kapitány:* ?*1. század, Vajda:* KASZA György*Zászlótartó:* DEÁK Mihály

* Annak megmutatására, hogy szerencsés esetben a várak tiszti címtára milyen mélységig állítható össze, Érsekújvárnál közlöm a katonaság teljes — mai szóval — tiszti és tiszthelyettesi karát.

Tizedesek: SZABÓ Márton, FEKETE János, VÖRÖS András, NAGY György
 2. század, *Vajda:* SZABÓ Mihály
Zászlótartó: SOMOGYI János
Tizedesek: EGRESI György, LOVAS Balázs, TOLVAJ Bálint, SZERÉMI János
 3. század, *Vajda:* SZABÓ Mátyás
Zászlótartó: NAGY Balázs
Tizedesek: GAZSÓ András, BARBÉLY István, NAGY Gáspár, KÖSZEGI Lőrinc
 4. század, *Vajda:* BÁN János
Zászlótartó: PÁKOZDI János
Tizedesek: MADARI Lukács, HOLLÓSI Mátyás, FÜSSI Gergely, KOVÁCS János
 5. század, *Vajda:* KELEMEN Pál
Zászlótartó: DOBÓ János
Tizedesek: TURI Gáspár, SZALAI Mihály, DANCSI János, HORVÁT Mihály
 6. század, *Vajda:* SZŐDÉNYI Farkas
Zászlótartó: GÚTAI Máté
Tizedesek: HORVÁT Márton, TÖRÖK Benedek, KIS János, SZŐDÉNYI Bálint

14. FÜLEK vára

Kapitány: BOSNYÁK Tamás (egyszersmind Surány kapitánya is)
Vicekapitány: Horváth Mihály
Udvarbíró: HORVÁTH Mihály
Lovasok hadnagya: NAGY Mátyás

GARAMSZENTBENEDEK erődített kolostora

Kapitány: ?

15. GIMES vára

Birtokosa a Forgách család)

Kapitány: ?

16. GYARMAT vára

Kapitány: NAGY Egyed 1607. máj.-ig, azontúl SOMOGYI Mátyás

HAJNÁCSKŐ vára (ld. Ajnácskő)

17. HOLICS vára

(Morva megszállás alatt)

18. HOLLÓKŐ vára

(Birtokosa Homonnai Bálint és enyingi Török István. Katonailag Szécsényhez tartozik.)

Kapitány: A szécsényi kapitány
Udvarbíró: GYÜRKI János

19. KÉKKŐ vára

(Birtokosa a Balassa család)

Kapitány: (A Bocskai által behelyezett kapitányt leváltva) 1607. máj. 6-tól THORCZY (THÉRCHY?) György

20. KISTAPOLCSÁNY várkastélya

Kapitány: ?

21. KOMÁROM vára

(A bányavidéki főkapitány hatásköre alól kiemelve, a bécsi Hadi Tanács közvetlen parancsnoksága alatt.)

Kapitány: KOLLONICH Ferdinand, majd 1607 tavaszától KHUEN Johann Eusebius

Vicekapitány: PETINGER Wolfgang Georg

Udvarbíró: 1607-ben KHOBBER Georg; 1608-ban NÉMET András

Naszádások vajdája: ÖTVES János

H adnagy: EGERSEGI Ambrus, MÁRKHÁZY Imre, CAPATA Ferenc

(Birtokosa a Forgách család).

Kapitány: FORGÁCH Miklós

Vicekapitány: ?

23. KORPONA vára

Kapitány: GYÜRKI Benedek 1607. máj. 3-ig; 1607. júl. 26-tól POGRÁNYI János

Vicekapitány: KANIZSAI Benedek

24. LÉVA vára

(Birtokosa Kollonich Seyfried br., illetve gyámfia kevéndi Székely Jakab)

Kapitány: 1607-ben CZILDER Orbán

Udvarbíró: 1607-ben FARKAS János

25. LIBETBÁNYA vára

Kapitány: ?

26. MURÁNY vára

(Birtokosa zálogjogon Rottal Johann Jakob, majd 1608 végétől, ugyancsak zálogjogon, Széchy Tamás)

Kapitány: FORWERK (VORWERCK) Gregorius

27. NÓGRÁD vára

Kapitány: 1607 tavaszától MORGENTHALER Philip

Vicekapitány: BAKSA Mátyás

28. NYITRA vára

(Birtokosa a nyitrai püspök; 1607. aug.-ig Rhédey Ferenc birtokában)

Kapitány: ADORJÁN Pál 1607. aug. 11-ig; azontúl FARKAS Pál

Udvarbíró: BUJÁKI Gergely, 1608-ban GÜGYI István

Porkoláb: NAGY Péter és SZALAI Pál

29. OCSOVA vára

(Katonailag Korpona várához tartozott)

Parancsnoka: ?

30. PALÁNK (Palánka) ld. Drégely

31. POZSONY vára

(A bécsi Hadi Tanács közvetlen parancsnoksága alatt)

Főkapitány: (örökös jogon) PÁLFFY István gr.

Kapitány: ?

Údvarbíró: ?

Porkoláb: BELCZIENSIS Mathias

32. SASKŐ vára

(Birtokosa a Lipcsey család)

Kapitány: ?

33. SASVÁR vára

(Morva megszállás alatt)

34. SELMEC (Selmecebánya) vára

Kapitány: ?

35. SOMOSKŐ vára

Kapitány: HORVÁTH Mihály (egyszersmind Ajnácskő kapitánya is)

36. SURÁNY vára

(Birtokosa Illésházy István)

Kapitány: BOSNYÁK Tamás (füleki kapitány)

Vicekapitány: ?

37. SZÉCSÉNY vára

(Birtokosa Forgách Zsigmond)

Kapitány: GHYCZY András 1607. máj. elejéig; azontúl FORGÁCH Zsigmond

Vicekapitány: BENE Ferenc; 1607. májustól SZÖGYEI (SZEGEI?) Gergely

38. SZÖGYÉNY vára

Kapitány: ORNAI Tamás

Porkoláb: MATTHAY Albert

39. ÚJBÁNYA vára

Kapitány: ?

40. VÁC vára

Kapitány: DÓCZY István

41. VÉGLÉS vára

(Katonailag Korponához tartozik)

Parancsnok: ?

42. VEREBÉLY vára

(Birtokosa ?)

Kapitány: NAGY Gáspár; 1608-ban VÉGH István

43. ZÓLYOM vára

(Birtokosa a Dersffy család)

Kapitány: FÁNCHY György; 1607 őszétől BAARKONYI Ferenc*Vicekapitány:* ?*Udvarbíró:* LITERÁTI István; 1607. jan. végétől BARAKONYI Ferenc (később kapitány is.)

44. ZSEMBER vára

Kapitány: 1607 májusától SOMOGYI Albert

II. FELSZŐ-MAGYARORSZÁGI (KASSAI) FŐKAPITÁNYSÁG

Főkapitány: Nincs betöltve; 1608. szept. 1-től MÁGOCHY Ferenc (Bereg és Torna vármegyék főispánja, kassai főkapitány, kir. tanácsos).*Mezei hadak főkapitánya:* 1608. febr. 25-től (kassai részgyűlés választása; jóváhagyja Mátyás főhg. márc. 24-én) HOMONNAI DRUGETH Bálint (országbíró).*Mezei hadak vicefőkapitánya:* MÁGOCHY Ferenc 1608. aug.-ig.*Főfegyvermester:* WEIDENFELDER Mark*A főkapitányi lovasság hadnagyai:* MONAKI Ferenc, ESZTERHÁZY Miklós

45. BALOG vára

(Birtokosa a Széchy család)

Kapitány: ?

46. DIÓSGYŐR vára

(Birtokosa a bedegi Nyáry és az enyingi Török család)

Kapitány: ?

47. ECSSED vára

(Birtokosa a Báthory család)

Kapitány: ?*Udvarbíró:* 1608-ban HAGYMÁSSY Kristóf

48. KÁLLÓ vára

Kapitány: RÁKÓCZI Lajos 1608. aug. 11-ig; azontúl LÓNYAY András*Vicekapitány:* FEKETE János*Udvarbíró:* NAGY Vince*A lovasság hadnagya:* AGÁRDI (TAR) János, VETÉSI Mihály*A gyalogság hadnagya:* GYULAI János

49. KASSA

Főkapitány: 1608. szept. 1-től MÁGOCHY Ferenc (főkapitány)*Kapitány:* 1608. szept. 1-től GHICZY András (korábban szécsényi kapitány)*Udvarbíró:* FÁY István*Porkoláb:* GYULAY István*A gyalogság hadnagyai:* KOVÁCS Péter, LANTOS György

KISVÁRDA (ld. Várda)

50. KRASZNAHORKA vára

(Birtokosa zálogjogon az Andrásy család)

Kapitány: ?

51. MUNKÁCS vára

(Birtokosa a Mágochy család)

Kapitány: ?

52. MURÁNY vára

(Birtokosa Rottal Johannes Jacobus br.)

Kapitány: ROTTAL Johannes Jacobus br.*Udvarbíró:* ?

53. ÓNOD vára

Kapitány: MONAKI Miklós*Udvarbíró:* ?*A lovasok hadnagya:* ÓDALL Pál*A gyalogosok hadnagya:* BARBÉLY Mihály és DUNA Gergely

54. PUTNOK vára

(Birtokosa zálogjogon a karvai Orlé család)

Kapitány: ORLÉ Miklós

55. SZÁDVÁR vára

(Birtokosa a Rákóczi család)

Kapitány: ?

56. SZATMÁR vára

Kapitány: BOCSKAI Miklós (Szatmár vm. főispánja)*Vicekapitány:* HORVÁTH-UKITYEVITY István*Udvarbíró:* DEBRECZENI Tamás*Főporkoláb:* KASZÁS Bálint; 1608. végén KELLEMESY Ferenc*Viceporkoláb:* KELLEMESY Ferenc; 1608 végén: NAGY Mátyás*Prófuntmester:* CSINÁDY Gergely*A gyalogság vajdája:* VERES János

57. SZENDRŐ vára

Kapitány: KORLÁTH István*Vicekapitány:* Kis Imre*Udvarbíró:* NAGYTÁLLYAI Péter*Porkoláb:* KARÁCSONDI Mihály*A gyalogosok hadnagya:* LÓNYAY Gergely és NAGY Lőrinc*A lovasok hadnagya:* KATONA Tamás és VATAI Péter

58. SZEPESVÁR vára

(Birtokosa Thurzó Kristóf)

Kapitány: THURZÓ Kristóf (Szepes vm. főispánja)*Várnagy:* BERZEVICZY András*Udvarbíró:* BECSKEI Jakab

59. TOKAJ vára

(Birtokosa 1607. aug. 3-tól Thurzó György)

Kapitány: DESEWFFY János*Udvarbíró:* ZAGYVAI Miklós 1607. február végéig. Azontúl Vörös Márton

Vicekapitány: 1608-ban KOVÁCS János
Porkoláb: SÁPI Gáspár
Hadnagy: BUDAI Tamás és HORVÁTH János

60. TORNA vára

(Birtokosa a Mágochy család)

Kapitány: ?*Udvarbíró:* 1608-ban DOBRONOKI György

61. UNGVÁR vára

(Birtokosa Homonnai Drugeth Bálint)

Kapitány: ?

62. VÁRDA (Kisvárda) vára

(Birtokosai a Várday örökösök: a bedegi Nyáry és a Szokolai család)

Kapitány: ?

III. GYŐRI FŐKAPITÁNYSÁG

Főkapitány: PRAINER (PRAYNER, BREUNER) Hans br. (a bécsi Hadi Tanács tagja, Győr várának főkapitánya)*Főhadbíró:* KOMÁROMY István

63. BÖRCES

(templomerőd)

64. CSESZNEK vára

(Birtokosa a Vathay család)

Kapitány: várrévi BALOGH Lukács

65. CSOBÁNC vára

(Birtokosa a rátóti Gyulaffy család)

Kapitány: rátóti GYULAFFY Kristóf

66. GESZTES vára

Üresen áll.

67. GYŐR vára

(A bécsi Hadi Tanács közvetlen parancsnoksága alatt.)

Főkapitány: PRAINER Hans (főkapitány)*Kapitány:* ?*Vicekapitány:* ?*Udvarbíró:* HUSZÁR Mátyás*Naszádosok vajdája:* PÁZMÁN Ferenc*Lovasok hadnagya:* VATHAY Ferenc és ?*Gyalogosok hadnagya:* ?*Porkoláb:* ?

68. KESZTHELY vára

(Birtokosa a gersei Pethő család)

Kapitány: 1608 őszétől BAKÁCH Sándor (Zala vm. alispánja)

Vicekapitány: ?

NAGYVÁZSONY ld. Vázsony

69. PALOTA vára

Kapitány: HORVÁTH Gáspár (?)

70. PÁPA vára

(Birtokosa az enyingi Török család)

Kapitány: enyingi TÖRÖK István

Vicekapitány: ?

Gyalogosok vajdája: PALOTAI István és SZABÓ Balázs

Udvarbíró: ?

71. SÁRVÁR vára

(Birtokosa a Nádasdy család)

Kapitány: ?

Udvarbíró: ?

72. SEBES (Rábasebes) vára

(Birtokosa a győri káptalan)

Kapitány: ?

73. SÚMEG vára

(Birtokosa a veszprémi püspök)

Kapitány: PALOTAI Ferenc

74. SZENTMÁRTONHEGY vára

(Birtokosa a pannonhalmi bencés apátság; gyakorlatilag a főkapitány parancsnoksága alatt.)

Kapitány: CSILLAG Bálint

75. SZIGLIGET vára

Kapitány: LENGYEL János

76. TATA vára

Kapitány: BALOGH Péter (1608. jún.-ig, amikor haditörvényszék elé állítják a törökkel való cimborálás vádjával)

77. TIHANY vára

Kapitány: VINCZE Pál

VÁRPALOTA ld. Palota

78. VÁZSONY vára

(Birtokosa a Horvát-Misljenovith család)

Kapitány: DEÁK Gáspár

79. VESZPRÉM vára

Kapitány: GRÓF (GROFF) Tóbiás*Vicekapitány:* SZLANKOVITH Farkas*Udvarbíró:* OROSZI István*Hadnagy:* BALOG Lukács, GYŐRI Ferenc

IV. KANIZSÁVAL SZEMBENI (KÖRMENDI) FŐKAPITÁNYSÁG

Főkapitány: BATHYÁNY Ferenc (kir. főlovászmester); 1608. végén SZÉCHY Tamás (kir. főudvarmester)*Vicefőkapitány:* RÁTKY Menyhért (nempti kapitány)

80. CSÁKTORNYA vára

(Birtokosa a Zrínyi család)

Kapitány: ?

81. CSESZTREG vára

(Birtokosa: a lendvai Bánfi család)

Kapitány: ?

82. DOBRI vára

(Katonailag Szentmiklóshoz tartozik; birtokosa az ákosházi Sárkány család?)

Kapitány: ?

83. EGRSZEG (Zalaegerszeg) vára

(Birtokosa a veszprémi püspök)

Kapitány: KONDORAI György*Udvarbíró:* ?

84. EGERVÁR vára

(Birtokosa a Nádasdy család)

Kapitány: ?

EGYHÁZASHOLLÓS Id. Hollós

85. HÍDVÉG (Zalahídvég) várkastélya

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

86. HOLLÓS (Egyházashollós) várkastélya

(Birtokosa: ?)

Kapitány: a mindenkori zalavári kapitány

87. KÁNYAFÖLDE vára

(Birtokosa a kányaföldi Kerecsényi család)

Kapitány: ?

KÁNYAVÁR ld. Kányafölde

88. KAPORNAK vára

Kapitány: HAJAS János

89. KÉMÉND vára

(Birtokosa a gersei Pethő család)

Kapitány: ?

KERKASZENTMIKLÓS ld. Szentmiklós

90. KISKOMÁROM (Komár) vára

Kapitány: BAKÓ Farkas

Vicekapitány: SÁRKÁNY István

Udvarbíró: ?

KOMÁR ld. Kiskomárom

91. KÖRMEND vára

(Birtokosa a Batthyány család)

Kapitány: ?

92. LÉGRÁD vára

(Birtokosa a Zrínyi család)

Kapitány: 1607-ben SZEMERÉNYI Tamás, majd VÉGH György

Udvarbíró: ?

LENTI ld. Nempti

93. LÖVŐ (Zalalövő) vára

(Birtokosa: a Perneszy és a csebi Pogány család)

Kapitány: ?

94. NEMPTI vára

(Birtokosa a lendvai Bánfi család)

Kapitány: 1607-ben PRIBÉK Máttyás; majd 1607. jún.-ban már RÁTKY Menyhért (vicefőkapitány)

Vicekapitány: BAKOS Mihály

Udvarbíró: ?

95. PÖLÖSKE vára

(Birtokosa: az Eördög család)

Kapitány: ?

PUSZTASZENTPÉTER ld. Szentpéter

96. SZÉCSISZIGET vára

(Birtokosa a Széchy család)

Kapitány: SZÉCHY Tamás főkapitány)

97. SZECSŐD vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

98. SZEMENYE (Szömönye) vára

(Birtokosa a lendvai Bánfi család)

Kapitány: ?

99. SZENTGOTTHÁRD vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

100. SZENTGRÓT vára

(Birtokosa a lendvai Bánfi család)

Kapitány: ?

101. SZENTGYÖRGYVÁR vára

(Birtokosa a Hagymássy család)

Kapitány: 1607-ben ISOLANO Giovanni Battista

102. SZENTMIKLÓS (Kerkaszentmiklós) vára

(Birtokosa a lendvai Bánfi család)

Kapitány: ?

103. SZENTPÉTER (Pusztaszentpéter) vára

(Birtokosa a Batthány család)

Kapitány: ?

SZÖMÖNYE ld. Szemenye

104. TÁRNOK vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

ZALAEGERSZEG ld. Egerszeg

ZALAHÍDVÉG ld. Hídvég

ZALALÖVŐ ld. Lövő

105. ZALAVÁR vára

(Birtokosa: ?)

*Kapitány: ?**Vajda: 1607-ben SZABÓ Mátyás*

V. SZLAVÓNIAI (KAPRONCA) FŐKAPITÁNYSÁG

(A főkapitányság — a bécsi béke határozata ellenére — a horvát bán, a magyar és a horvát országgyűlés és a rendi hatóságok kikapcsolásával, közvetlenül a belső-ausztriai (gráci) haditanács parancsnoksága alatt.)

Főkapitány: TRAUTMANSDORF Siegmund Friedrich

106. CSÁSZÁRVÁRA (Česargrad)

(Birtokosa a gr. Erdődy család)

Kapitány: ?

107. CSÁZMA (Čazma) várkastélya

Kapitány: ?

108. IVANICS (Ivanić) várkastélya

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

109. KAPRONCA (Koprivnica) vára

Kapitány: SCHROTEMPOCH (SCHROTENBACH) Felix

110. KÖRÖS (Križevci) vára

Kapitány: ?

111. LUDBREG várkastélya

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

112. MONOSZLÓ (Moslavina) vára

(Birtokosa a gr. Erdődy család)

Kapitány: ?

113. POKUPSKO vára

(Birtokosa a Križanić család)

Kapitány: ?

114. SZOMSZÉDVÁR (Susjegrad)

(Birtokosa több nemesi család)

Kapitány: ?

115. TOPUSKO vára

(Birtokosa a Pálos-rend)

Kapitány: ?

116. VARASD (Varaždin) vára

(Birtokosa a gr. Erdődy család)

Kapitány: SCITAROCY Balthasar

117. ZÁGRÁB (Zagreb) vára

Kapitány: BLAŽEVIĆ Gaspar

VI. HORVÁTORSZÁGI (KÁROLYVÁROSI) FŐKAPITÁNYSÁG

Főkapitány: a mindenkori horvát-szlavón bán

118. BREST vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

119. HRASZTOVICA (Hrastovica) vára

(Birtokosa: ?)

1607-ben üresen áll. 1608-ban ?

120. KÁROLYVÁROS (Karlovic) vára

Kapitány: ?

121. MREZNICA (Mrežnica) várkastélya

(Birtokosa a Herendić család)

Kapitány: ?

122. OGULIN vára

Kapitány: ?

123. OZALJ vára

(Birtokosa a Zrínyi család)

Kapitány: ?

124. PETRINJA vára

Kapitány: DRUSKOCZY (DRUŠKOVEČKI) Vuk

125. ŠIŠLJAVICI vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

126. SLUNJ vára

Kapitány: ?

127. SZISZEK (Sisak) vára

Kapitány: ?

128. ZENGG (Senj) vára

Kapitány: Gustić Žigmund

129. ZRIN (Zrinj) vára

*Kapitány: ?***VII. VÁRADI FŐKAPITÁNYSÁG**

(A Partium várait fogja össze. Jogilag a magyar királysághoz tartozik, gyakorlatilag azonban teljes egészében az erdélyi fejedelem fennhatósága alatt van.)

Főkapitány: losonci BÁNYFY Dienes (váradai főkapitány); 1607. végétől RHÉDEY Ferenc (váradai főkapitány, Bihar vm. főispánja, az erdélyi fejedelem tanácsosa).

130. ÁLMOSD vára

(Birtokosa Bocskai István, majd ?)

Kapitány: ?

131. BAJOM (Biharnagybajom) vára

(Birtokosa a Báthory család, majd 1608. febr.-tól Nagy András hajdúgenerális)

Kapitány: ?

132. BELÉNYES vára

(Birtokosa a váradai püspök jogutódjaként az erdélyi fejedelem)

Kapitány: ?

133. BOGSÁN vára

(Birtokosa: ?)

Kapitány: ?

BOROSJENŐ ld. Jenő

134. DIÓSZEG (Bihardiószeg) vára

(Birtokosa a Varkocs család)

Kapitány: ?

135. HUSZT vára

(Birtokosa Homonnai Drugeth Bálint)

Kapitány: BORNEMISZA Józsa deák*Uvárbíró: ?**Porkoláb:* DOMBI Máté és TÚRI Boldizsár*Lovasság: Főhadnagy:* GÖDE Pál*Vicehadnagyok:* ZOLTÁN István, ZOLTÁN Máté, NYÍRI Gábor*Gyalogság. Kapitány:* PRIBÉK János

136. JENŐ (Borosjenő) vára

Kapitány: PETNEHÁZY István*Vicekapitány:* CSÓKÁSI Mihály

137. KARÁNSEBES vára

Kapitány: ?

138. KERÉKI (Nagykeréki) vára

(Birtokosa Bocskai István, aki végrendeletében Báthory Gáborra hagyta)

Kapitány: ?

139. KÖRÖSSZEG vára

(Birtokosa a Csáky család)

Kapitány: ?

140. KŐVÁR vára

(1608. szépt.-ben az erdélyi országgyűlés örökjogon Báthory Gábornak adományozza)

Kapitány: osztópáni PERNESZY Gábor

Udvarbíró: ?

141. LIPPA vára

Kapitány: LUGASSY János

142. LUGOS vára

Kapitány: RÁCZ László

Porkoláb: DEGAIN (?) János

MEZŐTELEGD ld. Telegd

NAGYKERÉKI ld. Kereki

NAGYVÁRAD ld. Várad

143. SARKAD vára

(Birtokosa Mágóchy Ferenc és több köznemesi család, így a Leél-Össi.)

Kapitány: DORMÁNI Péter, majd 1608 végétől dobozi VERES Márton

144. SZÉKELYHÍD vára

Kapitány: ?

145. SZENTJOBB vára

(Birtokosa Bocskai István, majd Rhédey Ferenc)

Kapitány: ?

146. TELEGD (Mezőtelegd) vára

(Birtokosa a Varkocs család)

Kapitány: ?

147. VÁRAD (Nagyvárad) vára

Főkapitány: losonci BÁNFFY Dienes (főkapitány); 1607. végétől RHÉDEY Ferenc (főkapitány)

Vicekapitány: ?

Udvarbíró: GELSEI György (?)

148. VILÁGOS vára

Kapitány: ?

149. ZSÁKA vára

(Birtokosa a Kende család?)

Kapitány: ?

EGYHÁZAK

RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ

Magyarország primása: Nincs betöltve; 1607. júl. 4-től FORGÁCH Ferenc esztergomi érsek (1607. júl. 10-től kinevezett, 1608. febr. 2-től beiktatott bíboros; kancellár; 1608. júl. 7-től kir. helytartó, kir. tanácsos; 1607. júl. 4-től Esztergom. vm. főispánja, korábban nyitrai püspök, Nyitra vm. főispánja).

I. Esztergomi egyháztartomány

1. ESZTERGOMI FŐEGYHÁZMEGYE

Érsek: nincs betöltve; 1607. júl. 4-től FORGÁCH Ferenc (Magyarország primása — Székhelye Nagyszombatban).

Székesegyházi főesperes: ?

Barsi főesperes: ZAREMBA Jan

Nógrádi főesperes: SZLATINAI György

Nyitrai főesperes: ZLATÁRI Mátyás

Komáromi főesperes: ?; 1608. jún. 13-tól DEÁKI László

Honti főesperes: ?

Tornai főesperes: ?; 1608. szept. 30-tól VERES (RUBER) Zsigmond (sági prépost és szenttamási c. prépost) (Nagyszombatban)

Gömöri főesperes: GUBASÓCZI Boldizsár

Zólyomi főesperes: DALLOS Miklós 1608. jún. 12-ig; 1608. júl. 22-től NOVÁK Miklós

Sasvári főesperes: ?

Pozsonyi főesperes: ?

ESZTERGOMI SZÉKESFŐKÁPTALAN (Nagyszombatban)

Nagyprépost: ?; 1608. júl. 13-tól TELEGDY János (később boszniai püspök)

Olvásó-kanonok: TELEGDY János 1608. jún. 13-ig; azután DALLOS Miklós (korábban zólyomi főesperes)

Éneklő-kanonok: PAULINI Miklós; 1608. júl. 8-tól POSGAI János

Órkanonok: ?

Mester-kanonokok: PYBER Johannes (nagyszombati plébános); RUBOTICZKY Lenard (nagyszombati szlovák hitszónok); POSGAI János 1608. jún. 8-ig; UGRÓCZI János; GUDÓCZI Benedek (szerdahelyi plébános); SZOMBATHELYI János (az Oltáriszentségről elnevezett esztergomi kápolna c. igazgatója.)

A káptalan országgyűlési követői: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: TELEGDY János (nagyprépost), VERES (RUBER) Zsigmond (tornai főesperes)

A káptalan nagyszombati nyomdája: Ld. a Nyomdákknál

A POZSONYI, SZT. MÁRTON PÜSPÖKRŐL NEVEZETT TÁRSAS-KÁPTALAN

Nagyprépost: ?

Olvásó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: ?

Órkanonok: VARASDI Márton

Dékán-kanonok: 1607-ben LASKAY János (székesegyházi főesperes)

Székesegyházi főesperes: LASKAY János

Mester-kanonokok: NAPRAGYI Demeter (veszprémi-, majd győri püspök, c. kalocsa-bácsi érsek); JANCsovith Andreas, MONOSZLAI Gábor (pápai protonotarius, a pozsonyi Szt. Katalin templom plébánosa) 1607. szept. 15-e körüli haláláig; MAJTHÉNYI László (c. buda-felhévízi prépost, majd c. szerémi püspök); LóSY Imre; hraztoviczai SUBMONTANUS Matthias; RAMOCSAHÁZY Mihály (szentgotthárdi apát); FABRICIUS Johannes (a pozsonyi Szt. Márton templom plébánosa); VASVÁRY (KÁROL) András (veszprémi nagyprépost); HEROVITUS Matthias (c. székesfehérvári prépost); BÓDOGASSZONYI Gergely; CURITUS Johannes (theol. doktor, a bécsi Szt. Mihály templom plébánosa)

Dékán: JURsOLICH Lucas

A káptalan jegyzője: GUDÓCZY Márton (pápai protonotarius, egyszersmind Moson vm. jegyzője is.)

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: SUBMONTANUS Matthias (kanonok), MAJTHÉNYI László (c. óbudai prépost)

A SZEPESI, SZT. MÁRTONRÓL NEVEZETT TÁRSAS-KÁPTALÁN

Nagyprépost: HOSSZÚTÓTHY László (beiktatása 1607. márc.)

Olvasó-kanonok: IVÁNCZY János 1607. ápr.-ig; azután ANDAHÁZY András

Éneklő-kanonok: SZÉKELY (KÁNYA) Balázs

Órkanonok: ALMÁSY Jakab, haláláig, 1608. dec. 26-ig

A káptalan jegyzője: ANDAHÁZY Gáspár

Dékán-kanonok: 1607-ben FRANYA Stephanus (székesegyházi főesperes); 1608-ban ANDAHÁZY Gáspár (jegyző)

Székesegyházi főesperes: FRANYA Stephanus

Mester-kanonokok: RUTTKOVICZY Georgius; DOMBRINIENSIS Thomas; MOGLIENSIS Laurentius

A káptalani birtokok adminisztrátora: HOSSZÚTÓTHY István

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: HOSSZÚTÓTHY László (nagyprépost), ANDAHÁZY András (olvasó-kanonok), SZÉKELY (KÁNYA) Balázs (éneklő-kanonok)

APÁTSÁGOK

Völgyi, Szűz Máriáról nevezett (korábban ciszterci) apátság apátja: ?

Garam-melléki, Szt. Benedekről nevezett (korábban bencés) apátság apátja: ?

Lekéri, a Megváltóról elnevezett (bencés) apátság apátja: ?

Schavnikai, Mária születéséről nevezett (korábban cisztercita) apátság apátja: FÜLEY Tamás (c. jászóvári órkanonok, c. pilisi apát)

PRÉPOSTSÁGOK

Sági, Szűz Máriáról nevezett (korábban premontrai) prépostság prépostja: ?; 1608. szept. 30-tól VERES (RUBER) Zsigmond (tornai főesperes)

Buda-felhévízi, Szt. Háromságról nevezett prépostság prépostja: MAJTHÉNYI László (pozsonyi kanonok, később szerémi püspök) 1608. dec.-ig; azután PYBER Johannes (nagyszombati plébános, pozsonyi kanonok)

Vágújhelyi, Szűz Máriáról nevezett (korábban Agoston-rendi) prépostság prépostja: DUBOVSKY György (?)

2. GYŐRI EGYHÁZMEGYE

Püspök: Nincs betöltve. 1607. ápr.-tól NAPRAGYI Demeter 1608. márc.-ig; azontúl ugyancsak ő (mint kalocsa-bácsi érsek) adminisztrátorként.

Székesegyházi főesperes: nincs betöltve (?)

Soproni főesperes: ?

Mosoni főesperes: ?

Locsmándi főesperes: ?

Rábaközi főesperes: ?

Komáromi főesperes: ?

GYŐRI SZÉKESEGYHÁZI KÁPTALAN (Pozsonyban)

Nagyprépost: 1607. ápr.-tól IVÁNCZY János (korábban a székesi káptalan olvasó-kanonokja)

Olvasó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: ?

Órkanonok: BALÁSFÍ Tamás

Dékán-kanonok: ALTABÁT János (a győri Szt. Adalbert káptalan c. prépostja)

Mester-kanonokok: MONOSZLAI Mihály (c. zirci apát); MATHISSY Georgius (pápóczi prépost, később-tinnini püspök)

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: IVÁNCZY János (nagyprépost), BALÁSFÍ Tamás (órkanonok), ALTABÁT János (dékán-kanonok)

A VASVÁRI, SZT. MIHÁLYRÓL NEVEZETT TÁRSAS-KÁPTALAN (Szombathelyen)

Nagyprépost: CSEMETEI István

Olvasó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: SZÖLLŐSY Máttyás (?)

Órkanonok: NAGY Márton

Mester-kanonok: KÁLY Péter (csornai prépost, szekszárdi c. apát)

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: CSEMETEI István (nagyprépost), KÁLY Péter (mester-kanonok)

APÁTSÁGOK

Lébényi, Szt. Jakabról nevezett (korábban bencés) apátság apátja: BAKSAY István (?)

Dömölki, Szűz Máriáról nevezett (korábban bencés) apátság apátja: ?

Pornói, Szt. Margitról nevezett apátság apátja: LANG Ferdinand

Szentgotthárdi, Szűz Máriáról nevezett (korábban ciszterci) apátság apátja: RAMOCSAHÁZY Mihály (pozsonyi kanonok)

PRÉPOSTSÁGOK

Pápóczi, a Megváltóról nevezett prépostság prépostja: MATHISSY György (győri kanonok)

Csornai, Szt. Mihály arkangyalról nevezett (korábban premontrei) prépostság prépostja: KÁLY Péter (c. szekszárdi apát, vasvári kanonok)

3. NYITRAI EGYHÁZMEGYE

Püspök: FORGÁCH Ferenc (később Magyarország primása) 1607. júl. 4-ig; attól kezdve Szuhai István (c. kalocsai-bácsi érsek) 1607. okt. 30-ig, haláláig; 1608. okt. elejétől LÉPES Bálint (előbb c. tinnini, majd veszprémi püspök, szkalkai apát (?), aradi c. prépost, kancellár)

Székesegyházi főesperes: ?

Trencsényi főesperes: KAPRONCZAY Farkas

Zsolnai főesperes: ?

Gradnai főesperes: ?

NYITRAI SZÉKESKÁPTALAN

Nagyprépost: ?

Olvasó-kanonok: DÁVID Pál

Éneklő-kanonok: ?

Órkanonok: KERESZTESI Máté (?)

Mester-kanonokok: DEÁKI László 1608. jún. 13-ig; KERPCSICS Andreas

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: DÁVID Pál (olvasó-kanonok)

APÁTSÁGOK

Szkalkai, Szt. Benedekről nevezett (korábban bencés) apátság apátja: LÉPES Bálint (nyitrai püspök); 1608 végén RADOVITH Petrus (veszprémi püspök)

PRÉPOSTSÁGOK

Turóczy Szűz Máriáról nevezett, a jezsuita rendnek átadott (korábban premontrei) prépostság ld. Jézus Társaság

4. PÉCSI PÜSPÖK: Nincs betöltve, 1608. okt. elejétől ERGELIUS Franciscus (később veszprémi püspök) dec. 12-ig; attól kezdve DOMITROVITH Petrus (a zágrábi székeskáptalan nagyprépostja, kir. tanácsos).

5. VÁCI PÜSPÖK: 1607. ápr. 24-től RADOVITH Petrus (később veszprémi püspök) 1608. okt. 11-ig; 1608. dec. 6-tól ALMÁSY Pál.

6. VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE

Püspök: NAPRAGYI Demeter (később kalocsa-bácsi érsek) 1607. ápr.-ig; ezután nincs betöltve; 1608. márc. 13.(?)-től LÉPES Bálint (később nyitrai püspök) okt. elejéig; 1608. okt. 11-től RADOVITH Petrus (korábban váci püspök, szalkai apát (?), kir. tanácsos) 1608. nov. 19-ig, haláláig; 1608. dec. 13-tól ERGELIUS Franciscus (előbb boszniai, majd pécsi püspök, kir. tanácsos).

VESZPRÉMI SZÉKESKÁPTALAN (Pozsonyban)

Nagyprépost: VASVÁRY (KÁROL) András (zalavári és kapornaki apát, pozsonyi kanonok)

Olvadó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: ?

Órkanonok: ?

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: VASVÁRY (KÁROL) András (nagyprépost)

APÁTSÁGOK

Kapornaki, a Megváltóról nevezett (korábban bencés) apátság apátja: VASVÁRY (KÁROL) András (veszprémi nagyprépost)

Murakeresztúri, a Szt. Keresztről nevezett (korábban bencés) apátság apátja: ?

Csatári, Szűz Máriáról nevezett (korábban bencés) apátság apátja: ?

Zalavári, Szt. Adorjánról nevezett (korábban bencés) apátság apátja: 1608. szept. 26-tól VASVÁRY (KÁROL) András (veszprémi nagyprépost)

PRÉPOSTSÁGOK

Felsőörsi, Szt. Mária-Magdolnáról nevezett (korábban Ágoston-rendi) prépostság prépostja: KÖNTÖS Gyula (?)

Türjei, Szűz Máriáról nevezett (korábban premontrei) prépostság prépostja: ?

7. EGRI EGYHÁZMEGYE

Püspök: SZUHAJ István (kalocsa-bácsi érsek) 1607. okt. 30-ig, haláláig; azután nincs betöltve. 1608. végén helynök HEGYI András (egri nagyprépost)

EGRI SZÉKESKÁPTALAN (Kassán, majd Pozsonyban)

Nagyprépost: HEGYI András (egri püspöki helynök)

Olvadó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: HABARDY László (leleszi c. prépost, bélaháromkúti és tapolcai c. apát)

Órkanonok: ?

Mester-kanonok: DETRE János (pásztói c. apát); SYLKOVITH Georgius (a Szt. Péterről nevezett apátság apátja)

A káptalan országgyűlés követei: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: HEGYI András (nagyprépost), HABARDY László (éneklő-kanonok, az országgyűlésen egyszersmind a leleszi konvent követe.)

II. Kalocsa-Bácsi egyháztartomány

1. **KALOCSA-BÁCSI ÉRSEK:** Nincs betöltve; 1607. okt. 5-től SZUHAI István (egyszer-smind egri püspök, a M. Kamara elnöke, kir. tanácsos) 1607. okt. 30-ig, haláláig; 1608. márc.-től NAPRAGYI Demeter (egyszer-smind győri püspöki adminisztrátor, kir. tanácsos, korábban veszprémi püspök)
2. **CSANÁDI PÜSPÖK:** VERANCHICH Faustus (jászóvári c. prépost, kir. tanácsos, 1606-ban Rómába távozott) 1608. elejéig, lemondásáig; azután HEROVITUS Mathias.
3. **VÁRADI PÜSPÖK:** MICATIUS Nicolaus (jászóvári c. prépost)

4. ZÁGRÁBI EGYHÁZMEGYE

Püspök: BRATULITH (BRATULIĆ) Simon (egyben a Pálos-rend tartományfőnöke, topuszkói apát, kir. tanácsos.)

Székesegyházi főesperes: OTTANTIUS Georgius

Dubícai főesperes: ?

Turopoljai főesperes: ?

Csázmai főesperes: ?

Varasdi főesperes: ?

Vaskai főesperes: ?

Bekcsényi főesperes: ?

Goricai főesperes: PUCZIMITH (?) Joannes

ZÁGRÁBI SZÉKESKÁPTALAN

Nagyprépost: DOMITROVITH (DOMITROVIĆ) Petrus (később pécsi püspök is)

Olvadó-kanonok: HUZEK Michael (?)

Éneklő-kanonok: NAPULYI Balthasar; 1608 őszén JELKOCZI (JERKOCZI) Nicolaus

Órkanonok: ZELNICZEI (ŠELNICKI) Petrus

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: JELKOCZI Nicolaus (éneklő kanonok), OTTANTIUS Georgius (székesegyházi főesperes)

CSÁZMAI, Szt. Lélekről nevezett társas-káptalan (Varasdon).

Nagyprépost: MISLENOVIĆ Vincentius

Olvadó-kanonok: ?

Éneklő-kanonok: ?

Órkanonok: ?

A káptalan országgyűlési követei: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: ?

APÁTSÁGOK

Topuszkói, Szűz Máriáról nevezett apátság apátja: BRATULITH Simon (zágrábi püspök)

Bélai, Szt. Margitról nevezett apátság apátja: ?

Kőrösi, Szt. Pulcheriáról nevezett apátság apátja: ?

Vaskai, Szt. Mártonról nevezett apátság apátja: ?

5. **SZERÉMI PÜSPÖK:** ERDŐDY István gr. 1607-ig (?); 1608. dec. (?)-től MAJTHÉNYI László (pozsonyi kanonok, korábban buda-felhévízi c. prépost)
6. **ZENGGI PÜSPÖK:** Nincs betöltve
7. **MODRUSI PÜSPÖK:** Nincs betöltve
8. **BOSZNAI PÜSPÖK:** ERGELIUS Franciscus (később pécsi püspök) 1608. okt.-ig, majd TELEGDÍ János (az esztergomi székes főkáptalan nagyprépostja is.)
9. **TINNINI (KNINI) PÜSPÖK:** LÉPES Bálint (később nyitrai püspök) 1608. márc. 13-ig (?); 1608. ápr. 9-től (?) MATHISSY Georgius (nyitrai kanonok, pápóczi prépost)

Szerzetesrendek

1. PANNONHALMI SZT. BENEDEK-REND

PANNONHALMI Szt. Mártonról nevezett főapátság (Pozsonyban?)

Főapát: Nincs betöltve

Adminisztrátor: HIMMELREICH Georgius

A főapátság országgyűlési követe: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: HIMMELREICH Georgius (adminisztrátor)

2. SZT. DOMONKOS-REND

Tartományfőnök: ?

Nagyszombati rendház: ?

3. JÉZUS TÁRSASÁG

(Magyarország az osztrák rendtartomány része. A bécsi béke, majd az 1608-as országgyűlés megfosztotta a rendet Magyarországon a birtoklási jogtól.)

VÁGSELLYEI Kollégium: (A bécsi béke rendelkezése értelmében 1608 végén megszűnt): *Igazgató:* CARILLO Alphonso

TURÓCI (zniováraljai), Szűz Máriáról nevezett (korábban premontrei) prépostság. (A bécsi béke elvette a Rendtől, de 1608 végéig kezükben van.)

Nagyprépost: ?

A prépostság országgyűlési követei: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: DOBOKAI Sándor, PÁZMÁNY Péter; 1608. szept. egy. Pozsony: DOBOKAI Sándor, PÁZMÁNY Péter

ZÁGRÁBI kollégium: (Alapítási éve 1607.)

Igazgató: VINKOVICH Benedictus

VÁGSELLYEI főiskola: Ld. Iskolák

ZÁGRÁBI főiskola: Ld. Horvátország: Iskolák

4. REMETE SZT. PÁL RENDJE (PÁLOS-REND)

Rendfőnök: BRATULITH Simon (zágrábi püspök)

Tartományi helynök: ZAJECZ (ZAJIC?) Johannes (felső-elefánti perjel)

A Rend országgyűlési követe: 1607. júl. egy. Pozsony: ?; 1608. jan. részgy. Pozsony: ?; 1608. szept. egy. Pozsony: ?

BÁNFALVI (Sopronbánfalvi) kolostor (Bécsújhelyen): ?

CSÁKTORNyai kolostor: ?

FELSŐELEFÁNTI kolostor. *Perjel:* ZAJECZ (ZAJIC?) Johannes

LEPOGLAVAI kolostor: ?

MÁRIAVÖLGYI kolostor: ?

REMETEI kolostor: ?

LEPOGLAVAI gimnázium: ld. Horvátország: Iskolák

5. A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIÁRÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY

Tartományi főnök: EBECZKY Sándor

POZSONYI rendház:

Gvárdián: Frater Alexius Emilius

Vicarius: RUDINAY János

NAGYSZOMBATI rendház: ?

NYITRAI rendház: ?

NÉMETÚJVÁRI rendház: ?

MALACKAI rendház: ?

SOPRONI rendház

Gvárdián: MOLSICH Nicolaus

6. A MEGVÁLTÓRÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY

Tartományfőnök: ÚJLAKI IMRE
 SZAKOLCAI rendház: ?
 GALGÓCI rendház: ?
 SZTROPKÓI rendház: ?
 GYÖNGYÖSI rendház: ?
 JÁSZBERÉNYI rendház: ?

7. SZT. LÁSZLÓRÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY

Tartományfőnök: ?
 ZÁGRÁBI rendház: ?
 VARASDI rendház: ?
 KRAPINAI rendház: ?
 IVANICLI rendház: ?
 KAPRONCAI rendház: ?
 CSÁKTORNYAI rendház: ?

8. CAPISTRANÓI SZT. JÁNOSRÓL NEVEZETT FERENCES RENDTARTOMÁNY

Tartományfőnök: ?
 NASICEI rendház: ?
 POZSEGAI rendház: ?

9. KAPUCINUS-REND

Tartományfőnök: ?
 BAZINI rendház: ?
 POZSONYI rendház: ?

10. IRGALMAS-REND

Tartományi perjel: ?
 POZSONYI rendház: ?
 KISMARTONI rendház: ?
 SZAKOLCAI rendház: ?
 ZÁGRÁBI rendház: ?

11. ORSOLYA-REND

NAGYSZOMBATI zárda: ?
 VARASDI zárda: ?

12. PAULAI SZT. VINCE LEÁNYAI

MÁRIANOSZTRAI zárda: ?
 NAGYTAPOLCSÁNYI zárda: ?
 NAGYSZOMBATI zárda: ?
 NYITRAI zárda: ?
 PINKAFŐI zárda: ?
 LÉKAI zárda: ?
 ZÁGRÁBI zárda: ?

13. SZT. KLÁRA-REND

NAGYSZOMBATI zárda:
Főnökkasszony: VRÉRAI Krisztina
 ÓBUDAI zárda: (Pozsonyban)
Főnökkasszony: SOMODY Katalin; 1608-ban ANGEL (ENGEL) Mária Magdalena

REFORMÁTUS EGYHÁZ**I. Tiszántúli református egyházkerület**

(Egyes részei — így a békési, nagykunsági és részben a zarándi egyházmegye török fennhatóság alatt.)

Püspök: HODÁSZI PÁP Lukács (debreceni prédikátor, 1608-ban egyszersmind a debreceni egyházmegye esperese is.)

1. BEREGI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: VÁRI ALATUS Bálint (munkácsi prédikátor); 1608-ban SZÁRNYAS Bálint (vári prédikátor)

2. BIHARI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: UJFALVI ANDERKÓ Imre (váradai prédikátor)

3. ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: DIÓSZEGI N. Márton (székelyhidi prédikátor)

4. MÁRAMAROSI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: SZEPSI Boldizsár (viski prédikátor)

5. DEBRECENI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: Nincs betöltve; 1608-ban HODÁSZI PÁP Lukács (püspök)

6. SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: VÁRI Tamás (csengeri prédikátor)

7. SZILÁGYI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: KISDOBSZAI Dániel (szilágysomlyói prédikátor)

8. SZABOLCSI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: PATAKI (SÁROSPATAKI) Bálint (kisvárdai prédikátor)

9. ZARÁNDI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ZÁBRÁGI Mihály (borosjenői prédikátor)

10. NAGYBÁNYAI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: LISZKAI B. Demeter (aranyosmedgyesi prédikátor)

11. UGOCSAI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ALMÁSI János (szőlősgyulai prédikátor)

12. KÖZÉP-SZOLNOKI (NAGYKÁROLYI) EGYHÁZMEGYE

Esperes: CSORBA János (erdődi prédikátor)

II. Tiszán inneni református egyházkerület

Püspök: nincs betöltve

1. ABAÚJI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: SZENTANDRÁSI István (tarcali prédikátor)

2. BORSOD-GÖMÖR-KISHONTI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: UNGVÁRI András (miskolci prédikátor)

3. ZEMPLÉNI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: SÁROSI ÉRSEK András (varannói prédikátor)

4. UNGI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: TOLNAI BALOG János (ungvári prédikátor)

III. Samarjai (Felső-Duna melléki) református egyházkerület

Püspök: DOBRONOKI Miklós (érsékújvári prédikátor, egyszersmind a komjáti egyházmegye esperese is.)

1. CSALLÓKÖZI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: 1607-ben SELLYEI HALÁSZ Ferenc (mosoni prédikátor); 1608-ban SZENCZI CSENE Péter (somorjai prédikátor)

2. KOMJÁTI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: DOBRONOKI Miklós (püspök)

3. BARS-HONTI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: MISKOLCZI PUHA Pál (bari prédikátor)

4. DRÉGELYPALÁNKI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ?

IV. Dunántúli református egyházkerület

(Keleti szegélye török megszállás alatt)

Püspök: BEYTHE István (németújvári prédikátor, egyszersmind a németújvári egyházmegye esperese is.)

1. VÉPI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ALSÓLINDVAI Péter (vépi prédikátor)

2. KÖRMENDI (ŐRSÉGI) EGYHÁZMEGYE:

Esperes: BEYTHE Imre (körmendi prédikátor)

3. NÉMETÚJVÁRI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: BEYTHE István (püspök)

4. VÍZLENDVAI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: PERLAKI Márton (szentgyörgyvölgyi prédikátor)

5. PÁPAI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: PATHAI István (pápai prédikátor)

6. KISKOMÁROMI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: Soós János (kiskomáromi prédikátor)

V. Duna melléki református egyházkerület

(Északi szegélyét kivéve, török megszállás alatt.)

Püspök: KECSKEMÉTI MOLNÁR István (gyöngyösi prédikátor)

1. VÉRTESALJAI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ?

EVANGÉLIKUS EGYHÁZ**I. Bányai evangélikus egyházkerület****1. TURÓCI EGYHÁZMEGYE:**

Esperes: LÁNI Illés (mosóci prédikátor)

2. NAGYTAPOLCSÁNYI EGYHÁZMEGYE:

Esperes: ?

3. NÓGRÁDI EGYHÁZMEGYE:*Esperes: ?***4. ZÓLYOMI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: JACOBÆI Johann (a besztercebányai ispotály igazgatója)***5. NAGYHONTI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ADAMI Emericus (báti prédikátor)***6. KISHONTI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: SCULTETUS Johannes (rimabreznói prédikátor)***7. BERENCSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ?***II. Biccsei evangélikus egyházkerület****1. POZSONY VÁRMEGYEI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: 1608-ban HEUCHELIN Simon (pozsonyi prédikátor)***2. BÁNI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: LAZANY Mihály (báni prédikátor)***3. ALSÓTRENCSÉNYI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: 1607-ben DUCHON Florian (trencsényi prédikátor); 1608-ban LAZICIUS Johannes (illavai prédikátor)***4. FELSŐTRENCSÉNYI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: 1607-ben NOSTITUS Ján (biccsei prédikátor); 1608-ban PAULINI Samuel (vágbesztercei prédikátor)***5. ÁRVAI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: BATIZIUS Mikulas (árvanagyfalusi prédikátor)***6. LIPTÓI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: MAZURKA Christophorus (németlipcsei prédikátor)***7. CSEJTEI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: BRESONIUS Andreas (csejteji prédikátor)***8. ALSÓ-POPRÁDI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ?***9. FELSŐ-POPRÁDI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ?***III. Rába melléki evangélikus egyházkerület****1. KEMENESALJAI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ?***2. SÁRVÁRI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: ZVONARICS Mihály (sárvári prédikátor)***3. GYŐRI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: KLESZEKOVICS István (felső-szentmiklósi prédikátor)***4. FELSŐ-CSEPREGI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: PYTHORÆUS Gregorius (sopronkeresztúri prédikátor)***5. ALSÓ-CSEPREGI EGYHÁZMEGYE:***Esperes: KŐSZEGI Rozs Balázs (csepregi prédikátor)*

IV. Szabad királyi városi evangélikus egyházkerület**1. SZEPESI 24 KIR. VÁROSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* 1607-ben GOLTZ Joachim (iglói prédikátor); 1608-ban ZABLER Peter (lőcsei prédikátor)**2. SZEPESI BÁNYAVÁROSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* ?**3. HÉT BÁNYAVÁROSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* LENZ Paul (selmecbányai prédikátor)**4. SZABAD KIRÁLYI VÁROSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* ?**5. GÖMÖRI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* FABRICIUS Georg (jolsvai prédikátor)**6. FELSŐ-HERNÁDI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* ?**7. SÁROSI EGYHÁZMEGYE:***Esperes:* ?**GÖRÖG SZERTARTÁSÚ EGYHÁZ****Munkácsi püspöki megye***Püspök:* SZERGIUSZ

CSERNEKHEGYI bazilita kolostor: ?

ISKOLÁK

(Ide csak azokat az iskolákat, illetve főiskolákat soroltuk, amelyek legalább a trivium fokán állottak. Az iskolák fenntartója minden esetben a város, Sárospatakon elsősorban a földesúr.)

1. BÁRTFAI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA*Rektor:* BANOVICENUS Michael (?)*Tanárok:* ?**2. BESZTERCEBÁNYAI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA***Rektor:* GLOXINUS Nathan 1607. jún.-ig; 1607. nov. 25-től WENIGER Martin*Tanárok:* SCHNIERER Andreas 1608. nov. 1-ig; 1608-ban CRATER (ROSTAR) Andreas, HAUER Jakob.**3. DEBRECENI REFORMÁTUS FŐISKOLA (Kollégium)***Rektor:* ?*Tanárok:* SZISZEKI (SARTORIUS) Mihály**4. EPERJESI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA***Rektor:* ?*Tanárok:* ?**5. LŐCSEI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA***Rektor:* CRAMER Caspar (?)*Tanárok:* ?**6. NAGYBÁNYAI REFORMÁTUS FŐISKOLA (Schola Rivulina)***Rektor:* SZEPSI István*Tanárok:* ?

NAGYVÁRAD Id. Várad

7. POZSONYI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA

Réktor: 1607. jan. 14-től KILGER David*Kántortanító:* STÜRCSER Mathias (?)*Tanárok:* DETTELBACH Adam, majd WÖGER Péter

8. SÁROSPATAKI REFORMÁTUS FŐISKOLA (Kollégium)

Egyházi kurátor: SÁROSI MOLNÁR Bálint (sátoraljaújhelyi prédikátor)*Réktor:* ?*Tanárok:* ?

9. SELMECBÁNYAI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA

Réktor: 1607-ben DOBLER Martin; 1608-ban POHL Mathias*Tanárok:* EUSTACHIUS Johann, WOHLRAB Johann

10. SOPRONI EVANGÉLIKUS FŐISKOLA

Réktor: FRANK Stephan 1607. szept. 3-ig; azontúl ABERMANN Henrik*Konrektor:* FAUT Mark 1607. szept. 3-ig; attól kezdve JÁGER Johann; 1608. szept.-től FRÖHLICH

CHRISTOPH

Kántortanító: REICHART Michael; 1608. szept. 10-től BAUMGARTNER Laurenz*Tanár:* REISS Georg

11. VÁGSELLYEI JEZSUITA FŐISKOLA (Fennállt 1608 végéig)

Réktor: DOBOKAI Sándor*Tanárok:* PÁZMÁNY Péter (?); CARILLO Alphonso (?)

12. VÁRADI (NAGYVÁRADI) REFORMÁTUS FŐISKOLA

Réktor: SZEGEDI (PASTORIS) Dániel 1607 őszéig; azontúl VÁRADI Gergely*Tanárok:* ?

NYOMDÁK

1. BÁRTFAI NYOMDA

Tulajdonosa és vezetője: KLÖSZ Jakob

2. DEBRECENI NYOMDA

Tulajdonosa: a város*Vezetője:* LIPSAI RHEDA Pál

3. NAGYSZOMBATI NYOMDA

Tulajdonosa: az esztergomi székes főkáptalan*Vezetője:* ?

4. NÉMETKERESZTÚRI NYOMDA

Tulajdonosa és vezetője: 1608-tól FARKAS Imre

* * *

HORVÁT-, SZLAVÓN-, DALMÁTORSZÁG

(Dalmátország teljesen, Horvátország egy keskeny tengerparti sávot kivéve túlnyomó részben, Szlavónország három megyéjének keleti szegélye török uralom alatt. A szabadon maradt rész gyakorlatilag Szlavónország területére szorítkozik, a horvátországi részeket ideiglenesen Zágráb megyéhez csatolták.)

HORVÁT-, SZLAVÓN- és DALMÁTORSZÁG BÁNJA: (ld. az országos főméltóságoknál)

Báni helytartó: (a de facto nem működő DRASKOVICH János helyett) 1607-ben OREHOCZY Franjo; 1608-ban ERDŐDY Péter gr. 1608. dec. 1-ig.

Vicebán: MERNIAVČIĆ Krsto (Kőrös és Zágráb vm. főispánja)*Főkapitány:* ERDŐDY Tamás gr. (később bán)*Főadóbeszedő:* TURÓCZY Benedek

BÁNI TÁBLA

Elnöke: a mindenkori bán (ld. a főméltóságoknál), illetve helyetteseként a báni ítélőmester

Báni ítélőmester: ANDRASSEVIĆ (ANDREASSITH) Matija

Báni viceitélőmester: BERISLAVIĆ Stjepan

Horvát-, Szlavón-, Dalmátország követei a magyar országgyűlésen: 1607. júl. ogy. Pozsony: MERNIAVČIĆ Krsto (vicebán). ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: MERNIAVČIĆ Krsto (vicebán), OREHOČZY Franjo, gersei PETHŐ Gergely, PATAČIĆ Stjepan (Varasd vm. alispánja)

VÁRMEGYÉK**1. KÖRÖS vármegye** (Križevačka županija)

Főispán: MERNIAVČIĆ Krsto (horvát-szlavón vicebán)

Alispán: FILIOK (FLIJEK?) Nicola

Jegyző: SAMSINOCZY Ivan (egyszersmind Varasd és Zágráb vm. jegyzője is)

Szolgabírák: SZAKMÁRDY Péter és ?

2. VARASD vármegye (Varaždinska županija)

Főispán: ERDŐDY Tamás gr. (horvát bán)

Alispán: gersei PETHŐ János; 1608-ban PATAČIĆ Stjepan

Jegyző: SAMSINOCZY Ivan (egyszersmind Kőrös és Zágráb vm. jegyzője is.)

Szolgabírák: PATAČIĆ Stjepan 1607-ben; ZABOKI Mojsije; VRAGOVIĆ Ivan, Semoczy Ivan

3. ZÁGRÁB vármegye (Zagrebačka županija)

Főispán: MERNIAVČIĆ Krsto (vicebán)

Alispán: ZEWERSIĆ Tomka; 1608-ban MEDOSSOCZY Franjo

Jegyző: SAMSINOCZY Ivan (egyszersmind Kőrös és Varasd vm. jegyzője is)

Szolgabírák: SHITAROCZY Pavel és ?

VÁROSOK**1. KAPRONCA** (Koprivnica) *szabad kir. város*

Főbíró: ?

Jegyző: ?

Plébános: ?

A magyar országgyűlésre küldött követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

2. KÖRÖS (Križevci) *szabad királyi város*

Főbíró: BRIDERIĆ Nicola (?)

Jegyző: ?

Plébános: ?

A magyar országgyűlésre küldött követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

3. VARASD (Varaždin) *szabad királyi város*

Főbíró: GETSCHLIN Peter

Jegyző: KÁPOLNAI FORTUNA István

Plébános: ?

A magyar országgyűlésre küldött követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

4. ZÁGRÁB (Zagreb) *szabad királyi város*

Főbíró: ?

Jegyző: ?

Plébános: ?

A magyar országgyűlésre küldött követek: 1607. júl. ogy. Pozsony: ?; 1608. szept. ogy. Pozsony: ?

ISKOLÁK**1. ZÁGRÁBI JEZSUITA FŐISKOLA**

Rektor: VINKOVICH Benedictus

Tanárok: ?

2. LEPOGLAVAI PÁLOS GIMNÁZIUM

Rektor: ?

Tanárok: ?

Benda Kálmán

СПИСОК ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ В КОРОЛЕВСКОЙ ВЕНГРИИ 1607—1608 ГГ.

Кальман Бенда

В данной работе помимо лиц, занимавших высшие государственные должности и чиновников центральных правительственных органов „королевской” Венгрии указаны руководители комитатов и городов данной части страны, коменданты пограничных крепостей, составлявших оборонную линию против турок, высшее и среднее духовенство церковей, профессора высших школ и руководители типографий. („Королевской” Венгрией принято называть часть старны, свободную от турецкой оккупации и находившуюся под властью Габсбургов как венгерских королей.) Территориально автором охватывается та часть Венгрии, дворянство и города которой были представлены на венгерском государственном собрании. Таким образом, помимо территории собственной „королевской” Венгрии работа распространяется на западный край страны, который в данный период согласно залоговому праву принадлежал к Австрии, на 13 городов Спишского комитата, заложенные Польше, а также и на комитаты Восточной Венгрии, на т. н. Partium, находившиеся под властью Трансильванского княжества но фактически занятые турками. В то же время в работе не затронуты территории страны, находившиеся под турецкой властью, а также территория Трансильванского княжества. В отдельной главе сообщаются должностные лица государственного аппарата свободных от турецкой власти частей Хорватии, Славонии и Далматии.

Автор рассматривает данную свою работу как опыт и сообщает ее в целях дискуссии. Она является опытом того, до каких глубин возможно составить список должностных лиц Венгрии конца XVI — начала XVII вв. и должна послужить предметом дискуссий о том, верно ли отражает разработанная автором схема государственное управление данной эпохи и может ли она стать основой архонтологического справочника, охватывающего XVI и XVII столетия?

ANNUAIRE DE LA HONGRIE «ROYALE». 1607—1608

Kálmán Benda

En dehors des dignitaires nationaux et fonctionnaires des organes centraux du gouvernement de la Hongrie «royale» (qui comprenait les territoires non occupés par le Croissant et sous la domination des Habsbourg en qualité de rois de Hongrie), l'Annuaire fait figurer les dirigeants des comitats et villes situés dans ce territoire, le commandement des places fortes des confins qui étaient le rempart contre les Turcs, les prélats et le clergé moyen, les professeurs des écoles supérieures et les dirigeants des imprimeries. L'annuaire s'étendait donc, en dehors du territoire «royal» proprement dit, à la partie de la bordure occidentale du pays qui, à cette époque, appartenait par mort-gage à l'Autriche, aux 13 villes de Zips données en gage à la Pologne et aux comitats de la Hongrie orientale, dits Partium, sous la mouvance de la principauté de Transylvanie sous l'influence du Croissant. L'annuaire exclut cependant les parties de la Hongrie sous domination turque et le territoire de la Principauté de Transylvanie. Les fonctionnaires de l'administration des parties de la Croatie-Sclavonie-Dalmatie encore non occupées par les Turcs sont énumérés dans un chapitre indépendant.

Cet ouvrage est un essai publié par l'auteur pour être débattu. Essai pour voir: jusqu'à quel détail peut-on dresser la liste des personnes chargées de fonctions de la Hongrie au tournant des XVIe—XVIIe siècles; si l'aménagement structural donné par l'auteur reflète fidèlement l'administration publique de l'époque et est-il capable de servir de modèle à une encyclopédie archonologique s'étendant sur l'ensemble des XVIe et XVIIe siècles.